

VIENYBE LIETUVNIKU

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 14.

Plymouth, Pa., d. 4 Balandžio (April) 1900 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XV.

Rasiant apie permainą adresu būtina reikia atsiųsti ir senąjį adresą. Dėl norinčių pamatyti mūsų laikraštį siunčiame vieną numerį dykai. Prenumerata turi būti iš viršaus apmokėta.

THE WEEKLY

Vienybe Lietuvniku

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER" in PLYMOUTH, PA. Represents the interest of more than 300,000 Lithuanians in the United States. Subscription only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE \$0.25
ONE INCH ONCE \$1.00
ONE INCH, ONE YEAR..... \$10.00
all communications must be addressed

J.J. Pankštis & CO. Plymouth, Pa.,
The Printing Office of „Vienybe Lietuvniku“ executes the cheapest, promptest and most correct printing in lithuanian language:
JOB PRINTING in all modern languages.

„Vienybe Lietuvniku“

Išleista kožną Seredą, Plymouthe

KASZTUOJA.

ANT METŲ AMERIKOJE.... \$2,00
I UZMARĘ..... \$3,00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų \$10,00
Viena eilutė smulkiom raidėm 25c.
Už colį vieną sykį garsinant 010c.
Pajieszkojimai: už vieną sykį 50c
Du sykius garsinant 75c
Tris sykius [už vieną dolerį] 100c.
Pinigai kitaip nesiunčia, kaip tik pe MONEY ORDER, POSTAL NOTE" arba registravo tose gromatose, ant szito antraazo:

J.J. Pankštys & CO.
224 East Main Str.,
Plymouth, Pa.

SPAUSTUVE.

„Vienybes Lietuvniku“

224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos dėl draugysčių, apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai. Darbas atliekamas greitai ir pigiai.

PARDUODA LAIVAKORTES

* * * Ant visu kialiū geriausiu ir greičiausiu laivų * * *

Siunčia piningus į visas svieto dalis greitai ir pigiai. Norintis kad jo piningai siunčiami į tėvynę nepražutų ir kūr greičiausiai nueitų tegul kreipiasi pas mumis

Po TOKIU ADRESU

J. J. Pauksztis & Co.

(P. O. Box 1018) 224 East Main str. PLYMOUTH, PA.

Lietuvizskas ir Lenkiszskas **Kromas** visokių szviežių tavo rū. Taipogi parduoda szipkortes į visas dalis svieto, ant greičiausių ir drucziausių laivų. Išmaino visokius piningus, o ir nusiunčia į užmarę, tiesiog į namus greitai ir pigiai.

Tam. A. Butkevyczius,
NANTICOKE, PA.

FRANK KOONS

Hotelis ir Restauracija

88 E. Market str.
Wilkes Barre, Pa.

{ Prieszais dypa }
{ L. V. gelzkelio }

Keleiviams geriause nakvyne.

PRZESZLO 25 LAT
uzywaja wszystkie narody swiata
na

REUMATYZM.

NEURALGIE i podobne choroby,
wyrabiany na podstawie szcislych
NIEMIECKICH
PRAW MEDYCZYNYCH,
szlawni DR. RICHTERA
„KOTWICZNY“

PAIN EXPELLER.

NIE MA NIC LEPSZEGO! Prawdziwy tytko ma „KOTWICE“ za markę ochronną
F. Ad. Richter & Co., 215 Pearl St., New York.
31 MEDALI ZŁOTYCH i innych
13 szil. Własne fabryki szkła.
25 ct. i 150 ct. Uznaje go i poleca:
najszlawniejsi lekarze, właściciele szkladów artecznych duchowni i inne znakomite osoby. Blizsze szczegoly u F. A. Richtera & Co.
215 Pearl St. N. Y.

DR. RICHTERA
KOTWICZNY STOMAKAL najlepszym szrodkiem na kolki niestrawnosć, choroby zozadka.

Daktarka.

Johanna Zelviene.

Vienintelė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyezių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
nū 12 iki 1 po piet,
a idarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

Mėsinyczia

Adomo Adzgaucko,

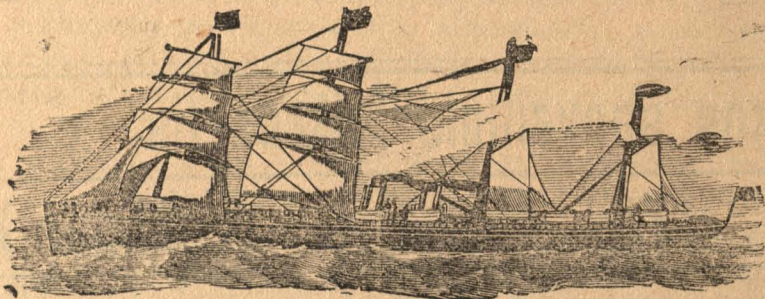
Szviezius Mėsos

Uzlaiko kasdien szviežių mėsa, kiau-liena, versziena, jautiena, avincziena, kumpiai szvieži rukiety, deszrų visokių galima gauti dideliam pasirinkime.

Teiposi uzlaikau miltų, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už pigesnę prekę nei kaip pas kitus visi pas **Ad. Adzgaucka**
220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Max Kobre

Successor to
KOBRE & HERSCHMANN
Litewski i Polski **BANK**
40 Canal Str.,—142 Division Str., New York

Frieteliai! dūdu jums žinia, kad mes pardūdam Szifkortes ant visu greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigų, kuriūs jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantorėje galite susiszekėti lietuviszkai ir lenkiskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 25 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdam tikietus ant visu geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

KANTORAI MUSŲ EUROPOJE YRA TOKI

31 Admiralitatstrasse Hamburg. 46 Heerdenthorsteinweg Bremen.
20 Maaskade Rotterdam.

LINKSWAM NAME MUZIKA VIS YRA

Už \$500 PIANO ARBA \$250 VARGONUS daugelis žmonių negal nusipirkti nei moka ant jų grajyti. HOME MUSIC Box užima jų vietą ir dėlei pigumo gali ir vargingiausias žmogus nusipirkti. Grajija taja muzika net sunkiausias kompozicijas. Kompozicijos yra išdirbtos ant plieninių volelių, kurie turi plieninius dantis, o ne kokius popierinius arba kitokius. Turi meilų balsą ir nudūda kaip vargonai. Grajija visas dainas, kurios palinksmina senus ir serganczius. Bovija visą draugystę gražiausiais valcuis, polkomis, kadriliais ir t. t. Pagelbsti dainavimui visu populiarszkū dainų. Linksma bova vaikams. Ji grajija per 1000 visokių kompozicijų. Yra tai apdyvytinas išsradimas. Tukstanczius paliudijimų turime nū užganėdintų pirkėjų. „Teip daug visai nesitikėjome“ sako jie. Tai yra tikrai pigi muzika. Su viskūm sveria 16 svarų. KASZTUOJA TIKTAI \$6,00 gražioje skrynuteje su kompozicijoms. Nusiusim jums gaų \$3,00 per Expressą. Agentai gerai užpelno. Greitai parsidūda. Atsiuskite už 2 ct. markę dėl katalogo ir tt.

STANDARD Mfg. Co., 45 Vesey St., New York; P. O. Box 2853, dept. 64

SEND NO MONEY WITH YOUR ORDER

cut this ad. out and send to us with \$1.00, and we will send you this NEW IMPROVED PARLOR GEM ORGAN, by freight C. O. D., subject to examination. You can examine it at your nearest freight depot, and if you find it exactly as represented, the greatest value you ever saw and far better than organs advertised by others at more money, pay the freight agent OUR PRICE \$35.50, less the \$1.00 deposit, or \$34.50 and freight charges. THE PARLOR GEM is one of the most DURABLE AND SWEETEST TONED instruments ever made. From the illustration shown, which is engraved direct from a photograph you can form some idea of its beautiful appearance. Made from solid quarter sawed oak or walnut as desired, perforated key slip, full panel body, beautiful marquetry design panels and many other handsome decorations and ornaments, making it the VERY LATEST STYLE. THE PARLOR GEM is 6 feet high, 42 inches long, 23 inches wide and weighs 350 pounds. Contains 5 octaves, 11 stops, as follows: Diapason, Principal, Dulciana, Melodia, Celeste, Grenon, Bass Coupler, Treble Coupler, Diapason Forte and Vox Humana; 2 Octave Couplers, 1 Tone Swell, 1 Grand Organ Swell, 4 Sets of Orchestral Toned Resonatory Pipe Quality Reeds, 1 Set of 37 Pure Sweet Melodia Reeds, 1 Set of 37 Charmingly Brilliant Celeste Reeds, 1 Set of 24 Rich Mellow Smooth Diapason Reeds, 1 Set of Pleasing Soft Melodious Principal Reeds. THE PARLOR GEM action consists of the Celebrated Sewell Reeds, which are only used in the highest grade instruments; fitted with Hammond Couplers and Vox Humana, also best Dolce felts, leathers, etc., bellows of the best rubber cloth, 3-ply bellows stock and finest leather in valves. THE PARLOR GEM is furnished with a 10x14 beveled plate French mirror, nickel plated pedal frames, and every modern improvement. We furnish free a handsome organ stool and the best organ instruction book published.

GUARANTEED 25 YEARS. With every PARLOR GEM ORGAN we issue a written binding 25-year guarantee, by the terms and conditions of which if any part gives out we repair it free of charge. Try it one month and we will refund your money if you are not perfectly satisfied. 500 of these organs will be sold at \$35.50. ORDER AT ONCE. DON'T DELAY. OUR RELIABILITY IS ESTABLISHED If you have not dealt with us ask your neighbor about us, write the publisher of this paper or Metropolitan National Bank, or Corn Nat. Bank, of Chicago; or German Exchange Bank, New York; or any railroad or express company in Chicago. We have a capital of over \$700,000.00, occupy entire one of the largest business blocks in Chicago, and employ nearly 2,000 people in our own building. WE SELL ORGANS AT \$22.00 and up; PIANOS, \$115.00 and up; also everything in musical instruments at lowest wholesale prices. Write for free special organ, piano and musical instrument catalogue. Address, (Sears, Roebuck & Co. are thoroughly reliable.—Editor.)

SEARS, ROEBUCK & CO. (Inc.), Fulton, Desplaines and Wayman Sts., CHICAGO, ILL.

Address, SEARS, ROEBUCK & CO. (Inc.) Chicago, Ill.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuviszkas **BRAVORAS** Suvienytose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame iszdirba geriausę ALŲ PORTERŲ ir ELIŲ.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geiaant truputį užsilinksminti bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė proszkų.

Todėlgi perkantieji ir pardavėjai (karcziamnikai) visados reikalaukite Lietuviszko

laus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite aavo Vientauczius lietuvius.

POLISH--LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

SEND US ONE DOLLAR

Cut this ad. out and send to us with \$1.00, and we will send you this NEW IMPROVED PARLOR GEM ORGAN, by freight C. O. D., subject to examination. You can examine it at your nearest freight depot, and if you find it exactly as represented, the greatest value you ever saw and far better than organs advertised by others at more money, pay the freight agent OUR PRICE \$35.50, less the \$1.00 deposit, or \$34.50 and freight charges. THE PARLOR GEM is one of the most DURABLE AND SWEETEST TONED instruments ever made. From the illustration shown, which is engraved direct from a photograph you can form some idea of its beautiful appearance. Made from solid quarter sawed oak or walnut as desired, perforated key slip, full panel body, beautiful marquetry design panels and many other handsome decorations and ornaments, making it the VERY LATEST STYLE. THE PARLOR GEM is 6 feet high, 42 inches long, 23 inches wide and weighs 350 pounds. Contains 5 octaves, 11 stops, as follows: Diapason, Principal, Dulciana, Melodia, Celeste, Grenon, Bass Coupler, Treble Coupler, Diapason Forte and Vox Humana; 2 Octave Couplers, 1 Tone Swell, 1 Grand Organ Swell, 4 Sets of Orchestral Toned Resonatory Pipe Quality Reeds, 1 Set of 37 Pure Sweet Melodia Reeds, 1 Set of 37 Charmingly Brilliant Celeste Reeds, 1 Set of 24 Rich Mellow Smooth Diapason Reeds, 1 Set of Pleasing Soft Melodious Principal Reeds. THE PARLOR GEM action consists of the Celebrated Sewell Reeds, which are only used in the highest grade instruments; fitted with Hammond Couplers and Vox Humana, also best Dolce felts, leathers, etc., bellows of the best rubber cloth, 3-ply bellows stock and finest leather in valves. THE PARLOR GEM is furnished with a 10x14 beveled plate French mirror, nickel plated pedal frames, and every modern improvement. We furnish free a handsome organ stool and the best organ instruction book published.

GUARANTEED 25 YEARS. With every PARLOR GEM ORGAN we issue a written binding 25-year guarantee, by the terms and conditions of which if any part gives out we repair it free of charge. Try it one month and we will refund your money if you are not perfectly satisfied. 500 of these organs will be sold at \$35.50. ORDER AT ONCE. DON'T DELAY.

OUR RELIABILITY IS ESTABLISHED If you have not dealt with us ask your neighbor about us, write the publisher of this paper or Metropolitan National Bank, or Corn Nat. Bank, of Chicago; or German Exchange Bank, New York; or any railroad or express company in Chicago. We have a capital of over \$700,000.00, occupy entire one of the largest business blocks in Chicago, and employ nearly 2,000 people in our own building. WE SELL ORGANS AT \$22.00 and up; PIANOS, \$115.00 and up; also everything in musical instruments at lowest wholesale prices. Write for free special organ, piano and musical instrument catalogue. Address, (Sears, Roebuck & Co. are thoroughly reliable.—Editor.)

SEARS, ROEBUCK & CO. (Inc.), Fulton, Desplaines and Wayman Sts., CHICAGO, ILL.

VYRAMS DYKAI.

Kiekvienas vyras, knrs paraszys laiszka į State Medical Institute, Kay 520 Elektron Building, Fort Wayue, Ind., aplaikys dykai prabos pakuti garsingu Naminių Gyduolių, iszgydziusiu tukstanczius vyrų kurie per ilgus metus kentėjo lytiszku dalių silpnumus, paeinanczius nuo jaunystes iszdykimo, pražudymo pajiegos ir atminties, silpnuma nugaros, sumenkėjima ir suvytima lyties dalių. Raszyk sziadien.

Kasnori gero tavo gauti ir skanaus gėrymo ragaut. tegu atsilanko pas Joną Żukaucką Plyn outh, Pa.

BRAVORAS.

(CITY BREWERY CO.)

Kuriame iszdirba skaniausia, geriausia ir sveikiausia, ALŲ ELIŲ ir PORTERŲ.

Po No 600 iki 612 Pearl str.

ELIZABETH N. J

PETER BREIDT

Locninikas.

AGENTAS

assekuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ nū ugnies

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

PERŽVALGA.

— Lietuvoje susitvėrė „Raudono Kryžiaus“ ir „Vincio Kapso“ draugystės dėlei szelpimo nukentusių už lietuvių. Raudono Kryžiaus draugystė pernai iszmokėjo nukentusiems 130 rublių, o „Vincio Kapso“ draugystė surinko į 47 rublius.

— Žandarai darė kratas pas stud. Janulaitį Sziuliuose ir advokatą Birėtą Aukmergėje, bet nieko nerado. Teip gi darė kratas pas Gudaitį ir mokintoją Pilczevskį Naumiestyje (Suv. gub.), bet ir nieko nerado.

— Garsusis Lietuvos siurbėlė kuningaiktis Oginskis isz Rietavos yra sunumi caro Aleksandro II ir kaipo carizkos veislės budamas, nėra baudziamas, už tai, nors užmusza nekaltai žmogų. Sztai kaip jisai užmuszė savo duonkepi. Duonkepis turėdamas didelę szeimyną pasivogė porą kepa-laiczių duonos. Kuningaiktis nūvedė nelaimingąjį į tvartą ir 50 muzikantų grajijant vežėjai užplakė ant smert, o kunigaiktis žiūrėdamas jautė savo užsiganėdinimą.

— Vilniuje 22 Sausio misi. jonorių bažnyčioje tapė atlaikytos dvejos egzekvijos už dusią velionio Dr. V. Kudirkos. Ant dievmaldystės buvo susirinkę tėvynainiai lietuviai į 100 ypatų. Prie katafelio galo buvo pastatytas Kudirkos paveikslas graziame vainike ir ant kaspino buvo paraszas: „Garbingam Dr. Kudirkai nuo tautiecių ir guodotojų“. — „Ukininkas“.

— Lietuvis Jurgszaitis isz Bendiklaukių, netoli Tiltės, dabar gyvenas Karaliaucziuje, iszrado prietaisą plaukimo atsitikus nelaimi ant vandens. P. Jurgszaitis savo iszradimą jau iszsiuntė į Paryžių ant Parodos. Jam prieszais stoji vienas amerikonas su savo plaukimo iszradimu ir stato \$20,000 laizybų, kad jo iszradimas ge-

resnis esąs. P. Jurgszaitis tikisi savo prieszus vienok praeiti.

— Maskoliai pradėjo reikalauti nuo pereinanczių per rubežių isz Prusų pasų, raszytų vokiszkoje ir maskoliszkoje kalboje, ir tokių neturinczius, neperleidžia per rubežių.

Aukos parodai

Isz Nashua, N. H.

L. Treinaviczia (antru kart)	-10
K. Etkeviczia „ „	-25
V. Meszkinis „ „	-25
J. Beleviczia „ „	-25
Izid. Buczonis „ „	-10
A. Ramanauckas „ „	-25
B. Urbanaviczia „ „	-25
J. Sidleviczia	-15
J. Mager	-15
J. Bugaila	-15
J. Jerukeviczia	-25
M. Verkauckas	-10
J. Klimas	-25
N. Auksztaitis	-25
K. Valangeviczia	-25
J. Griszka	-25
P. Karbaszinskas	-10
M. Rukas	-10
J. Kaszelinas	-25
D. Sviklis	-25
T. Miraza	-10
J. Grinkeviczia	-25
V. Buoza	-25
J. Greskas	-25
J. Juozaitis	-25
Agota Stanpedziute	-10
Cecelia Maselowna (lenkė)	-15
Marianna Tenarewiczowna „	-20
Joseph All (zydas)	-25
Dr. J. A. Gegesis (prancuzas)	1—
Draugystė szv. Kazimiero	3—
Isz Claridge, Pa.	
T. Kalvaitis	-25
V. Kalvaitis	-25
J. Zimkus	-25
A. Lapinskas	-50
L. Venslovas	-25
J. Dargeviczius	-50
A. Czesonis	-50
J. Brijunas	-10
M. Vitkus	-10
D. Lukszas	-10
Isz Du Bois, Pa.	
J. Baleviczia	-50
A. Markelionis	-25
J. Rakauckas	-25
J. Tumosa	-25
S. Stankeviczia	-25
P. Lastauckas	-25
K. Olis	-25
P. Radziukinas	-25
S. Kvederaviczia	-25
A. Akramaviczia	-25
A. Mikalionis	-25

M. Magelinckas	--25
L. Karžinauckas	--25
M. Matatkeviczia	--25
B. Kupeziunas	--25
Agota Damanskiute	--10
P. Szalinis	--10
J. Babarekas	--10
A. Babarekas	--10
P. Veczgis	--10
A. Kuzas	--10
S. Brazickas	--10
R. Brazinckas	--10
A. Brazinckas	--10
P. Degutis	--10
A. Kupruseviczia	--10
Morta Baleviczienne	--10
Juzė Rakauckiute	--10
V. Szubanis	--10
A. Jurelionis	--50
S. Ribinckas	--10
V. Pavilionis	--10
S. Kaplauckas	--5
T. Ribinckas	--5
M. Rėklaitis	--10
J. Drazdauckas	--10
V. Stepuleviczia	--10
Mikasė Rėklaitienė	--10
Marė Damauckienė	--10
J. Rapockas	--5
V. Sakalauckas	--5
A. Abramaviczia	--10
P. Ivinskas	--10
J. Sziupienis	--10
A. Tumosa	--10
M. Rimkus	--10
J. Radzvilaviczia	--10
A. Brazinskas	--10
V. Vailonis	--10
V. Vaicziulis	--10
M. Radzeviczia	--15
J. Kvedaraviczia	--15
D. Paznekas	--10
Pranė Kvederaviczienne	--10
J. Kazakeviczia	--10
A. Lasaviczia	--10
A. Obiecinas	--10
J. Makunas	--25
A. Sidaraviczia	--25
V. Szimkus	--30
J. Dutkus	--25
A. Ratkeviczia	--25
Z. Apanaviczia	--25
J. Bernataviczia	--15
A. Milaszius	--25
Jieva Czernauckienė	--25
D. Bartkus	--10
J. Senkauckas	--10
P. Buikus	--10
P. Szalkauckas	--10
V. Bagdonas	--10
J. Gilis	--10
M. Urbonas (grosernikas)	--10
J. Katkauckas	--25
M. Mikelionis	--25
Isz Chicago, Ill.	
K. Kazokas	--50
M. Dovydaitis	--25
P. Stoczunas	--10

U. Stoczkunienė	--15
M. Kuczinskas	--10
M. Kuczinskienė	--5
A. Szalna, Scranton, Pa.	--50
J. Oleviczia, Baltimore, Md.	1—
Kunigų aukos isz „Garso“ redakcijos prisiųstos per kun. B. Zindzių (Isz tų yra kun. Kaupas ir Kaulakis savo aukas prisiuntę jau pirmiats po \$25)	\$97,81
Buvo	\$1181,88
Labu	\$1306,59
J. J. Pauksztis.	

Aukos kankintiniams

Isz Claridge, Pa.	
T. Kalvaitis	--25
V. Kalvaitis	--25
J. Zimkus	--25
A. Lapinskas	--50
J. Dargeviczius	--50
A. Czesonis	--50
K. Kazokas, Chicago, Ill.	--25
Aukos isz „Garso“ redakcijos	1,50
Buvo	\$128,27
Labu	\$132,27
Redakcija.	

Isz Lietuvos.

Sziuliai. Szita mano korespondencija bus platoka, nes kiteip negaliu padarytie. Bu-
vau kartą paraszes jau pirmiaus, bet matyt nužuvo, o reikio apgarsinti, kad visi lieviai žinotu.

Raszau ezionai apie garsų pas mus sznipuką kun. Rodzeviczių. Pradžioje trumpai papasakosiu apie jo gyvenimą. Rodzeviczius gimė ir augo Kaune, seminariją baigė Vilniuje, pabaigęs seminariją istojo į dvasiszką akademija Petrapileje. Pabaigęs szitą mokslą taikėsi bent kur pastoti kapelionu (prefektu) prie mokyklos, bet Vilniaus vyskupas Zvieraviczius jo nepriėmė. O nepriėmė jo todėl, kadangi apie jo sznipinėjimą ir judoszystę jau placziai visur klegėjo. Tada Rodzeviczius kreipėsi prie Žemaiczių vyskupo Paliulionio kuris jį priėmė už pamokslininką prie katedros. Vyskupas Paliulionis Rodzeviczių bus bene delto priėmęs, kad nors kiek aplauzyti ragus

bedieviams lietuviams, kurie nenori lenkiskai melstisi. Vyskupui Paliulioniui ir ne patinka, kaip ir visiems lenkomanams, lietuvių savystovumas bent meldžiantės, bent bažnyčioje. Rodzeviczius yra labai iszkalbus; jo iszkalba isz sireiszkia tuomi, kad isz sakyklos puikiai keikdavo: latrai, rakaliai, asilai ir tt., kas labai patikdavo davatkoms ir lenkams, kad tiems pagonams litvinams duoda vėjo. Ilgainiu jau žmonėms įkirėjus, Rodzeviczių perkėlė į Raudondvarį, kur lygiai keikė. Nustojant anam blogai elgusis, vyskupas jį perkėlė į Panevėžį, idant nusiramintu, nusimalsintu, prie realiszkos mokyklos; gal, sako, daug darbo turėdams prie vaikų užsimirsz savo keiksmus ir sznipinėjimus. Keistas manymas! Kas gi leidžia vilką į avininką, vilkas avis iszpjaus ir jas ēdę neliausis.

Rodzeviczius yra pastebėtina viena pusė: noras pakilti dvasiszkos ir svietiszkos valdžių akise. Įtikti maskoliams ir vyskupui. Maskoliams, matyt, jis labai gerai įtiko, juog gavo „nagradnych“ 300 rublių. O vyskupui jis įtiko szitoku budu.

Buvo kokios ten sukaktuvės vyskupo. Rodzeviczius sako savo mokintiniams: „reikia savo vyskupą pasveikinti! Dabar asz, sako, neturėjau laiko paraszytie paties pasveikinimo, bet vis tiek, paraszysiu paskui; tik dabar duokite jus savo paraszus.“ Mokintiniai pasiraszė ant tuszczios popieros. Pasveikinimą vardan mokintinių įdėjo pats vienas Rodzeviczius ir aczių dar vyskupui už tokį gerą kapelioną, kokio dar niekad nebuvo. Vyskupui tas viskas patiko. Matyt, mislyja sau vyskupas, pasitaisė. Todėl ir perkėlė jį į Sziaulius ant vietos atstatyto kun Alekno.

Rodzeviczius atvažiuo pir-

miausiai į Sziaulius apsidairyti, kas per vieta, kas per žmonės. Isz trukio lipdamas jis iszsitarė atėjusiems pasitikti szituos žodžius: „Girdėjau, czionai iszsiplatinus litvomanija, reikės man su jaja kovoti“.

Ir teisybė, isznaikinimą viso ko lietuviszko pastatė savo siekiu.

Gimnazijai iszsiklausinėjo mokintinių, kurie moka lenkiskai o kurie ne moka. Kurie ne mokėjo lenkiskai, tai vis lietuviai. Isz jo yra didelis galvoczius. Pagal jį iszeina, kas moka lenkiskai, tai tas lenkas, o kas moka lietuviszki, lenkiskai, maskoliszki, vokiskai, tai bus lietuvis lenkas-maskolius-vokietys isz karto. Lietuvių nemokanczių lenkiskai iszrado ne daug, tik 27.

Lietuviszką kalbą Rodzeviczius pirmiausiai iszvijo isz bažnyczios. Nuo senų senovės po miszių mokintiniams (apie 9 val. isz ryto kažszventa diena) buvo skaitoma evangelija lietuviszki ir lenkiskai. Kun. Alekna („Tėvynės Sargas“ num. 1, 1899 m. klaidingai sako, buk pamokslus įvedęs kun. Rymeika. Priegtam isz lenkiszko vadin jį Olechno, o ne Alekna. *Raszėjas*) įvedė pamokslus, sakė lenkiskai ir lietuviszki, niekas dėlto nedejavo. Rodzeviczius pasirijo visiszki iszvyti lietuviszką kalbą, todėl sakė pamokslus ir skaitė evangelijas vien lenkiskai.

Mokintiniai iszsiuntė skundą vyskupui, o pradėjus sakyti pamokslą lenkiskai iszėjo isz bažnyczios. Mokintinių skundą vyskupas iszklausė; atėjo paliepimas kad skaitytų evangeliją ir lietuviszki. Vienok Rodzeviczius neskaitė. Mokintiniai iszsiuntė antrą skundą pas vyskupą, tada Rodz. pradėjo skaityti. Bet kaip jis skaito lietuviszki, tai Vieszpatie apsaugok! Skaito sau po nosia, kad žmonės nie-

ko negirdėtu, tydzioms žodžius perkreipia. Rodzeviczius sakosi nemokąs lietuviszki, bet tuomi stacziai meluoja. Kiek sykių pats prisipažino, kad lietuviszki moka ne praseziaus už lietuvis, spaviedoja lietuviszki ir tik tydzioms skaito lietuviszkas knygeles, kad turėtu ką praneszti policijai. Tegul jis ir nemoka lietuviszki. Bet kam jis praszėsi į Sziaulius? Tiek jis vis žinojo kad czion ne Lenkija. Ko jis kėlėsi į Žemaiczių vyskupystę, kodėl nesiriogline Lenkijon, tenai lenkyste butų buvęs labai naudingas? Bet jis czion atsibastė turbut platint lenkystę ir dabar kaipo tikras lenkystės apasztalas kenczia visokius persekiojimus nuo tų bedievių-atskalunų lietuvių, kaip sako davatkos. O gal jo visai kitur ir nepriemė? Taigi Sziauliuose lyg butų vieta visokiems iszgamoms ir sziukszliams. Kad jis turėjo szian ar ten įlysti, tai tik dabar supratu; jug žandaras, sznipukas toks pat Dievo sutvėrimas kaip ir visi žmonės, taigi susimylėjo ant jo mūsų vyskupas ir priemė. Priegtam pas mus platinasi lietuviszki, kaip kokia limpanti liga, todėl yra reikalingi žmonės, kurie naikintu tą ligą-lietuviszki.

Rodzeviczius sziek tiek girdėjo apie lietuvis; kiekvieną prakilnesnį jisai apskundzia policijai, kad tokį sergėtu ir neužmirsztu vesti savo parodytu keliu į iszganymą.

Gimnazijai jis kabinasi prie mokintinių lietuvių ir kur gal ten jis jiems įkanda. Neužmirszta jis ir vyresnybę paraginti, kad ir toji nemiegotu.

II.

RODZEVICZIUS IR VAIKAI.

Tankiai iszgirsti kalbose ar tai pamoksluose jo žodžius, kad jis labai myli savo mokintinius. Czionai asz perkratysiu visą tą jo meilę.

Jis myli ypatingai lietuvis,

kaip jau augszcziau minėjau, kur gali ten kabinasi prie mokintinių. Vienu daiktu didei jis gadina vaikus. Žemesnės kliasos apkalba vieną, kitą mokintinį, sako tas raupuotasis tai yra Dievo nubaustas už nuodėmes; per pamokslą tokius vadina gadintojais jaunuomenės ir tt. Įkalba vaikams, kad viską, ką tik žino, jam pasakytu apie savo draugus, pažįstamus, giminaiczius. Pagiria už bile keno apskundimą ir užpundyja už tai. Tai gi aiszku, kaip jis pats demoralizuoja jaunuomenę. Jeigu dažino kad kuris isz mokintinių skersai į jį žiuri, tai tokį tuojaus apskundzia vyresnybei. Sztai tikroji jo meilė ant vaikų.

Rodzeviczius apie vaikus rupinasi labiaus, negu tėvai. Įpuolusį jam į akį szaukiasi pas save, tam neatėjus, jis nueina į vaiko mokintinio gyvenimą, pasikvieczia tarnaitę arba atsiveda porą davatkų isztiesti ir palaikyti, o pats ēmęs bizuną plaką ir skaito, kiek sykių sudavęs. Kartais jis net siulosi tėvams pagelbon vaikus iszplakti. Vieną kartą pasikvietė motiną mokintinio X. ir reikalauja daleidimo iszplakti jos sunų. Motina atsakė, kad galis savo vaikus plakti o ne jos. Pasikvietė tada jis tėvą; tėvas sako: „Duok kiek nori tam litvomanui.“ Rodzeviczius gavęs daleidimą iszlupė anam pakalą.

Apart vaikų jis plaka ir mergaitės. Teip jis iszplakė vieną naszlaitę 10 metų. Tetulėms, augintojoms naszlaitės, szirdį sopėjo, negalinczius ne savo vaiko plakti, todėl papraszė Rodzevicziaus. Tasai pasiszaukė dvi bobi isz szpitolės, kad palaikytu vargszė, o pats plakė ir skaitė.

Taigi ar ne puikus vadovas ir mokintojas jaunuomenės? Kam gi jį pas mus atsiuntė? Ypatingai už mokintoją! Jis mokina vaikus sznipinėti ir ju-

dosziauti, turėdams akmeninę szirdį landžioja visur, kad gautu kokį vaiką nuplakti. O plaka su tokia meile ir prisiriszimu prie vaikų, kad tiejie nuo jo szalinosi kaipo pikto daikto ir neapkenčia, kaipo ir to, kuris jį pas mus atsiuntė. (Toliaus bus.)

Politiszkos žinios

Amerika. Kas iszeis isz karės Pilipinuose, ir dabar negalima nieko apie tai pasakyti. Amerikonai garsino kiek galėjo, kad pilipiniečiai yra veik pergalėti ir suvaldyti, bet dabar iszrodo viskas kiteip. Pilipiniečiai dabar geriaus laikosi negu kada nors pirmiaus. Amerikonai negalėdami nieko isztaisyti, dabar paskirstė visas Pilipinų salas į keturis apskriczius ir pavedė valdžią bei karės vedimą keturiems generolams ant valės. Ar szitas naujas budas pergalėjimui pilipiniečių bus pasekmingesnis, parodys ateitė. — Amerikonų nukricziai praėjusios sanvaitės siekia į 100 gyvaszių.

Senatui Washingtone tapė paduoti tuli dokumentai, kurie pakliuvo amerikonomams, isz kurių matyti vienybė amerikonų su pilipiniečiais prieszais ispanus, kad admirolas Dewey be Aguinaldo pagalbos nieko nebutu galėjęs isztaisyti. Admirolas Dewey ant savo Valdžios paliepimo davė rasztiszką pažadėjimą Aguinaldui kovoti isz vien už Pilipinų nepriegulmystę ir patvaldystę. Karės ministeris, Root, primeta tajį dokumentą asabiszškai admirolui Dewey ir nepripažįsta jam tojo svarumo. — Dabar pasirodo, ka Amerikos valdžia užsigina savo pažadėjimų ir tik viltvylišzkai darė tarybas su Aguinaldu, kad praszalinus ispanus pati pavergtu pilipiniečius. — Jeigu pilipiniečiai nebutų su amerikonais įsileidę, tai sziaudien jau butu buvę laisvais; su ispanais butų jie

lengvai apsidirbę.

Pietinė Aprika. Burus szutiko nelaimės viena po antrai. Neteko geriausiu savo laisvės apginėjų Cronje's, kuris turėjo pasiduoti anglams, ir Joubert'o, kuris numirė 28 Kovo. Nors tokie skaudus smugiai isztiko kovojanczius už savo laisvę, tacziaus jie ant to rankų nenuleidžia ir be mažiausio nusigandimo stoja drąsiai prieszais savo neprietelius ir užduoda naujus smugius. Teip 30 d. Kovo burai užmuszė per 190 angliszkų kareivių ir 8 apicierus pas Karee Siding, per 18 mylių nuo Bloemfontein į sziaurę, o 31 Kovo artios pat vietos atėmė anglams 7 kanuoles, visus vežimus su maistu ir szuviais. Gen. Colville pasiuntė majorą Broadwood su 12 kanuolių nuvyti burus, kurie vis artinosi prie Bloemfontein ir nedavė anglams ramumo. Burai placziusparnu buvo apsikasę ir pirmoji jų sargyba, atėjus anglams, nekiek paszaudzius pasitraukė ir anglai pasidrašinę isz pergalės pradėjo juos vytis. Kaip anglai buvo jau įbėgę į slaistas, burai isz szonų ir užpakalio juos apsupo, 350 užmuszė o 200 sugavo. Gen. Methuen, pasiūstas su 6000 kareivių gelbėti miestą Mafeking, ilgą laiką sėdėjęs Fourteen Streams, tapė burų su visu iszten iszvytas ir vietoje gelbėti Mafeking, sugrižo į Kimberley. Tai-gi iki sziol apgultasis Mafeking tapo jau anglų apleistas ir paliktas tiktai burų malonei. Majoras Plumer norėjo varu persimuszti per burų eiles isz sziaurių pusės ir jeiti į Mafeking, bet su dideliu nuokricziu tapė atmusztas. Burai vis labiaus verzia ir bombarduoja miestą, vienok varu neužpuola, kad bereikalo nezudyti gyvaszių. Apgultiejie mieste yra subaigę visą maistą ir dabar jau baigia arklius ir mulus valgyti — teip

pasakoja iszvaryti isz miesto kafrai, kuriuos anglai iszvarė, kad nereiktu maitytie. — Paėmimas Oranijos sostapilės, miesto Bloemfontein, per anglus sustiprinęs tiktai burus. Privatiszkos žinios pranesza, kad isz Kapo kolionijų (angliszkų valdybų) 100,000 olandiečių ir kitokių yra pasirengusių į pagelbą burams per iszardymą geležinkelių ir sugavimą transportų. Jeigu teip isztikrujų butų, tai gen. Roberts su savo 70,000 kareivių atsirastu pavojui, jeigu tiejie perkirstu susineszimą su Kapstadt. Gen. Roberts isz Bloemfontein niekur negal pasikrutinti dėl stokos arklių ir mulų gabenimui transportų. Roberts besivaikydams gen. Cronje ir kol jį paėmė, nuzudė per 10,000 arklių ir mulų. Ant vienos farmos pas Paardeberg anglai buvė sugabenę visus nusilpusius arklius atsiganymui, kuriuos 400 burų visus nusivarė į savo farmas. Teip-gi Roberts jau netiki į isztikimumą Oranijos gyventojų, kurie neva pasizadėjo jo valdžios klausyti. Tiejie gyventojai suteikia visas žines apie anglus savo kariaujantiems broliams. — Transvaaliaus prezidentas Krugeris apgarsino, kad iki 5 Balandžio isz Bloemfontein prasikraustytu visos moters ir vaikai, nes miestas tapsęs subombarduotas; vandens traukimo įtaisas burai jau suardė ir miestas likosi be vandens. — Isz portugaliszkos valdybos ateina daugelis liuosnorių prancuzų, belgų ir olandiečių burams į pagelbą. — Į vietą mirusio gen. Jouberto, tapo aprinktas gen. Botha, kuris su Joubertu Nataliuje isz vien kariavo. — Pas Bloemfontein turės buti didelis muszis, nes jau ne anglai ant burų eina, bet burai ant anglų. Bulleris su svo 20,000 kareivių negal pereiti per Drakonų kalnus, nes burai užstojo visas vietas, kurioms tik galima pereiti.

Dalis darbu.

Altoona, Pa. Trys kompanijos anglių kasyklų apreiszkė, kad nuo 1 Balandžio pakels algas kalnakasiams ant 20%. Po toms kompanijoms dirba per 5000 kalnakasių.

Saginaw, Mich. Kasyklų savininkai ant kalnakasių pareikalavimo pakėlė algas ant 30%.

Columbus, Ohio. Pareikalavus maszinistams pakėlimo algų ant 25%, nepriemimo prie darbo neunijonistų ir numazinimo darbo laiko ant 9 valandų, darbdaviai viską iszpildė ir tokiu budu pasibai-gė straikas.

Packer-ton, Pa. 400 darbininkų Lehigh Valley gelzkelio vagonų taisymo dirbtuvėje sustraikavo reikalaudami pakėlimo algos. Iki sziol jie algas gavo tokias, kad vos iszmisti galėjo.

Hazleton, Pa. Namų statytojai unijonistai apreiszkė savo kantraktieriams, kad nuo 1 Gegužio jiems turės buti pakeltos algos ant \$2,25 už 9 val. darbo laiką.

Detroit, Mich. 1000 darbininkų neteko darbo dėlei uzdarymo Scotten Tobacco Mfg. Co. pabrinko.

Archbald, Pa. 600 kalnakasių, kasyklų Forest Mining Co., rengiasi straiukuoti ir reikalauja, kad 2700 svarų iszkastų anglių butu skaitoma už toną, kad mokėti už masztus po \$1,50 kur reik szaudyti skalas, kad darbo lalkas butu tik 10 valandų su 1 val. pietų. Kompanija kalnakasių reikalavimą atmetė.

Emmsley, Ala. Vietinės geležies liejinyczios, nedirbusios nuo 10 metų yra speriai taisomos ir pataisius pradės dirbti.

Arnott, Pa. 750 kalnakasių sustraikavo reikalaudami priemimo atgal prie darbo atstatytų darbininkų.

Shamokin, Pa. Sha-

mokin Silk Mill Co. pakėlė dėl savo 300 darbininkų algas; vieniems 10% kitiems iki 20%.

Dallas, Tex. Visi maszinistai pabriko, Munger's Cotton Machinery Mfg. Works, didžiausio tojo skyriaus ant sviesto, sustraikavo atmesdami pailginimą darbo laiko.

Grove City, Pa. 4000 kalnakasių rengiasi straikuoti reikalaudami pakėlimo algų ant 10%.

Du Bois, Pa. Kasyklų Horatio straiķieriai susimusė su dirbanciais neunijonistais ir 3 tujų sužeidė. Musztyneje dalyvavo ir moters straiķierių. Szerifas su gauja samdininkų sergsti kompanijos namus.

Arnott, Pa. Straikieriai sugrižo prie darbo, nes kompanija apsiėmė išpildyti jų reikalavimus.

Irving, Pa. Kalnakasiai rengiasi straikuoti reikalaudami 70 ct. už toną ir tik 8 valandas dirbti.

Chicago, Ill. Maszinistų straiķas jau pasibaigė ir visi sugrižo prie darbo, nes darbdaviai išpildė visus jų reikalavimus.

Porto Rico. 25,000 darbininkų gavę darbą prie visokių viesių darbų su alga po 5 ct. už valandą. Didelė tai alga už 10 valandų darbo 50 centų.

New York. Svetainėje Cooper Union Hall atsibuvo didelis susirinkimas protestuojantis priešais gen. Davis. Antsusirinkimo buvo per 4000 klausytojų. Susirinkimą sukviėtė du pasiuntiniai Porto Rico salos gyventojų. Pasiuntiniai į susirinkusius kalbėjo ispaniskai ir jų kalbą persakojė angliskai A. Januszis. Pasiuntiniai išrodė nelabumus gen. Davis'o (ką Washingtono valdžios paliepia, tai anas pildo) link darbininkų ir abelnai visų gyventojų. Darbininkai gauną tik tai 25 ct. už dieną darbo, kur prie ispaniskos rė-

do gavo po 75 ct. Kas nenoretu dirbti per dieną už 25 ct. ir straikuotu, tokie bussumestij kalėjimus; pogen. Davis'o valdžia nebusė jokių straiķų. Nuo balsavimo yra visi atmesti kurie neturės \$250,00 vertybės turta, bei nemokanti skaityti ir raszyti. Apart tujų pasiuntinių kalbėjo dar 4 angliskai kalbėtojai išrodydami kapitalistų ir valdžios bjaurius pasielgimus su darbininkais. — Tiejie pasiuntiniai važinės po visus didesnius Amerikos miestus ir laikys protestuojancias prakalbas priešais despotiską paselgimą Suv. Valstijų valdžios.

J. Naujokas.

Parodos reikalai.

Lietuviskai parodai rengiama yra grinczia vidutiniszko ukininko, kurioje bus pastatytos 6 figuros, isz kurių penkios sėdės arba stovės apie stalą, o viena nuoszaliui. Grinczioje bus pastatyti visoki daiktai, kokie paprastai joje randasi. Pasieniais bus sustatytos spintos su stiklinėmis durimis knygomis ir kitiems visokiems daiktams sudėti parodai. Ant sienos bus iszkabintos istoriskos mapos (žemlapiai), paveikslai garsesniųjų muszraštinkų ir t.t. Figuros bus szitokios: atsilankymas pirszlio su jaunikiu, szejmininkas ir szejmininkė (apyseniai) bei jų duktė, ir senukas su lapine kepure, vienmarszkinis, paprastai apsirėdęs, nuoszaliui sėdėdams isz linų gryztės sukantis virvę.

Kostiumų keletas yra jau prisiuncziama, ir iki laikui bus viskas ant vietos, kas dar truksta. Iki sziol yra prisiųsta 39 potografijos isz Prusų Lietuvos, 79 isz Kauno gub. ir 4 isz Suvalkų gub. Antrą dieną Kovo atėjo isz Amerikos knygos ir kataliogas, teipgi atėjo suraszas knygų su gotiskomis literoms. Pagal kata-

logą lietuviszkų knygų bus sutrumpintas ir atspaustas kataliogas prancuziszkoje kalboje.

Kaip raszo Europos Parodos Komiteto knygininkė, į Tilžę yra atsiųsta skryne isz Kauno gub. su pavyzdžiais visokių naminės ukininkų iszdirbystės, tarp kurių yra gražiai iszmarginta lazda, kurpės, pypkis ir t.t. Tiejie daiktai yra jau pasiųsti į Paryžių.

Grinczia bus gatva apie 8 d. Balandžio. Keturios figuros bus gatavos iki 14 Balandžio, kitos dvi figuros ir tuojaus bus gatavos, bet ne vėliaus kaip iki 30 Balandžio.

Dabar dirbame apie sudavadijimą literatūros. Dvi stiklinės spintos dėlei knygų sudėjimo jau stovi muzėjui, kitas spintas pirsime atėjus daiktams, nes bus geriaus numanyti kaip didelių ir kokių reiks.

Toku budu didieji darbai yra kaipo atlikti. Dabar lieka tik mažesai ir galutinis jų rėdymas.

Pinigus, siųstus Amerikos Parodos Komiteto, 2565 frankus, gavome.

Darwantas.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Nashua, N. H. Musų lietuviai gali pasigirti tuomi, savo aukomis parodai, kad tuli yra jau aukavę po tris sykius ir sziaip nesilieka nuo kitokiu aukų. Jie yra visur ir visame lygus. Kad teip visi musų broliai szelptu tautiszkus reikalus, nereiktu nuolatai guostis, kad to ir to mums reikia, ir neprisidedant visuomenei, negalima tas pasigamintie. Vienok apart tokių gerų tautiecių, netruksta ir nieksų, tam sunų-iszgamų, kurie yra pavirtę į lenkus „ponus“, kurie truktie gali isz piktumo, matydami lietuvius savystoviai darbuojantės. Bet prieš tokių lenkpalaikių intrigas atstoja vienas geras lietuvis, ir

jie negal kenktie kylancziai lietuviszkai-tautiszkai dvasei.

Teipgi pasiryžau bent kiek pasidarbuoti dėl musų bendro reikalo, parodos. Renkant aukas, ne vieni vietai reikėjo akis kaitinti, kol gavau deszimtuką ar kvoterį, bet radau ir tokiu vietų, kur su noru lietuviai aukavo ir savo draugprijautimu užgydė anais žaizdas rodos, kurias padarė jausmuose, sakysiu, neiszmanėliai. Nors reikėjo nukęsti gana nesmagumų, vienok su džiaugsmu galiu praneszti, kad surinkau \$6,75 musų parodai, kas bus skruzdės szapelio į tautiszką musų skruzdyną. Nauja musų szv. Kazimiero draugystė paaukavo \$3,00. Taigi viso prisiuncziui J. J. Paukszeziui, parodos kasieriui, \$9,65 ct. (10 ct. nu traukta už prisiuntimą). Teipgi paduodu ir aukautojų vardus, ką teiksītės „Vienybėje“ pagarsinti.

Ant galo noriu kelius zodžius praneszti apie musų lenkbernius. Czionai, Nashuoi, lietuviszka dvase nesenei pradėjo gyvuoti. Tas pat tikosi ir Lawrence, Mass., kur veik visi lietuviai sekiojo paszkui lenkpalaikius, bet lietuviams susipratus, jų vadovai turėjo neszintis laukan, jie suspietė į Nashua, bet ir cziontas pat jų laukia. Tuli lenkeliai raudoja savo „Ojczyzny, Polski“, bet apie tąja ojczną tiek iszmano, kaip meszka su asilu apie dainą. Tuli lenkai ir lenkbernei į ginczus eina net, tvirtindami, kad lietuviai turi buti už viską lenkams dėkingi, bet už ką, tai jie negal pasakytie. Lietuviai aniems atkerta, kad lenkai yra vienatiniais kaltininkais nupuolimo lietuvių tautiszkai ir kulturiszkai ir dar sziandieninio jų akulumo. Lenkai pavergė Lietuvos gyventojus, jos didziunus isztvarkino ir su savo kunigais stengėsi, ir dar sziandien stengiasi, lietuvius len-

kinti; prakilnesnius tautiecius apskundzia maskoliams ir teip abeji mus vargina. To lenkai negal užsigintie. Ant szito lenkai nieko neatsako. Tuli lenkbernei buvo pradėję gązdinti aukautojus, sakydami: „kaip tu duosi 5 ct. ant parodos, tai tave caras nepriims į savo kraują.“ Tai iszmintis!

Dėlto broliai lietuviai nei vienas neveizėkim ant tokių kvailų kaimynų ir stengkimės atidaryti akis savo broliams, kuriuos jie iszvedė isz lietuvių vystės kelio. Mes negalim nei ant vieno pasitikėti mūsų abelnuose tautiszkuose reikaluose, kaip tiktai patys ant savęs, o kada mes ant savo dirvos dirbime, tai ir atliksime savo darbus.

Aukų rinkėjas,
Izid. Gudaitis,

76 Lock str. Nashua, N. H.

Du Bois, Pa. Isz visur aukoms plaukiant ant parodos, nenorim atsiliktie nei mes du bojieciai, Jug butu visai negražu neprisidėti prie savo visuomeniszkių reikalų nei su deszimtuku. Sztai mudu aukų rinkėjai, Antanas Markelionis ir Aleksandra Akramavicia, susitarę ėjome rinkti aukas ir sztai surinkome \$11,80 ct. (Viso surinkom \$11,90. 10 ct. nutraukėm už prisiuntimą pinigų) su litanija aukautojų vardų net nuo 76. Dekavojam jum broliai ir sesers varde tėvynės, kad nėsigailėjote keletos centų paaukautie ant tėvynės aukuro.

Pagal skaitlių lietuvių mūsų miestelyje tai aukų yra labai maža prieszais kitus. Bet ką darytie, kad mūsų žmonės dar savo tautiszkių reikalų nesupranta, o su viena prakalbarba aiszkiniu negalima pertikrintie apie dalykų stovį ir dėlto jie nenori aukauti, nesuprasdami to reikalo. Tuli užsipuolė net ant mūsų sakydami, kad norime vieną milijonierium padarytie. Girdi, o kur dingo aukos sudėtos ant

kražiecių? O kas gailiausia, tai mūsų moterelių. Jos sako teip: kad butu tasai rinkimas aukų ant bažnyczios, tai duotumėm ir mes; paczios matytumėm kaip įtaisytu bent; Paryžiaus mes nematysim ant kurio judu renkate pinigus. Moterėles, seseles! bažnyczios mūsų yra gana įrėdytos ir jas matysime tiktai mes patys. Parodą—gi mūsų Paryžiuje matyt visą apszviestas svietas ir stebėsis isz lietuvių gyvenimo dar, apie kuriuos girdėjo kaip jau isznykusius. Pamatys dabar juos gyvus, turinczius savo kalbą ir literaturą, ką teip žvėriszkai mūsų nevidonai persekioja ir naikina. Pamatys svietas mūsų vargus ir persekiojimus, ir pagal tai mūsų nevidonai tapę užgėdinti turės nustoti teip žiauriai su mumis, mūsų broliais, elgesi. Szitokia tai nauda bus isz mūsų parodos Paryžiuje, brangios seselės.

„Saulės“ skaitytojai atsilaike teipgi nuo aukų, remdamie si ant savo Baczkaucko pasakos, kuris liepė neduoti nieko ant mūsų parodos Paryžiuje. Baczkauckui teip begėdiszkai gaiszinant parodos reikalą, rodos tyczioms atėjo ir užmokes tis jam. Kad Baczkauckas butu bent penktą dalį paaukavęs parodai, kiek jam dabar kasztuos prova už jo „gražius“ rasztus, tai visi, mums rodos, lietuviai draugprijaustu dabar jam ir isztartu szioki tokį paguodos žodį; dabar visi juokiasi ir sako gerai Baczkauckui, kaip jis sakė, kad gerai maskolius daro persekiodams lietuvius už lietuviszkus rasztus ir jų platintojus. Dabar Baczkauckui atsieina savo vaisius rinkti. Aukų rinkėjai:

Aleks. Akramavicia,
Antanas Markelionis.

Claridge, Pa. Szitame mūsų kaimelyje lietuvių yra suvis mažas skaitlius. Vienas yra apšivedęs (su lenkė) ir apie

12 pavienių. Tiesą sakant apsigyvenusio bent vieno lietuvių czion nėra; atvažiuoja, padirba tulą laiką ir vėl iszvažiuoja, dėlto ir mažai kas girdėti apie szitą vietą. Mes vienok skaitydami gerus laikraszczius supratom reikalą aukų perstatymui mūsų raszliavos visaszvietinėje Paryžiaus parodoje bei suszelpimą mūsų kankintinių, isztremptų už lietuvių vystę gilumon Gudijos, ir dėlto nutarėme prisidėti nors su mažoms savo aukoms pagal iszgalę. Mudu susitarę perėjom per visų lietuvių gyvenimus rinkdami aukas ir mūsų garbės verti tėvynainiai nei vienas neatsakė; bet aukavo kiek iszsitėkdams. Parodai surinkome \$2,80; o kankintiems \$2,25ct. ką prisiuncziam centralizskam parodos kasieriui J. J. Paukszcziui.

Aukų rinkėjai:

L. Venslovas,
A. Lapinskas.

Chicago, Ill. Mažuma daugiaus už nieką. Norėdams bent su mažuma prisidėti prie abelnų mūsų reikalų, pakalbinau dar ir keletą savo prietelių, kurie ir po keletą centų paaukavo. Man rodos gera butu, kad kiekvienas lietuvis niekur nepraleistu progos dėl tokių aukų, nes po centą, kitą vis susirinks keliolika dolerių. Mūsų mieste esant daugiausiai lietuvių, aukų parodai ir kankintiems bus mažiausiai. Chicagieciai nesiduokite apsijuoktie! *K. Kazokas.*

Wanamie ir Glen Lyon, Pa.

Mūsų Susivienijimo kuopa laikė susirinkimą 25 Kovo ant kurio tapo apsvarstomi abelnų mūsų reikalai. Ir teip:

1) Mūsų kuopa susidedanti isz 48 sanarių protestuoja prieszai Susiv. prezidentą kun. Kaupą už suteikimą „garbės sanarystės“ lietuvių arsziausem neprieteliui Baczkauckui. Baczkaucko nuopelnai dėlei

Susivienijimo kaipo ir kitų lietuviszkų reikalų yra visiems gerai žinomi ir nėra reikalo jų aiszkintie. Dėlto malonėtumėm iszgirstie nuo garbingo Susiv. prezidento atszaukima tosios garbės, neteisingu budu Baczkauckui suteiktos.

2) Mūsų kuopa nutarė jieszkoti pinigų sudėty ant kražiecių 1894 metuose. Tame laike buvo pas mus atvykęs kun. Žebri ir velionis Petraitis „Vienybės“ redaktorius, ant kuriuodviejų paaiszkiniu mes sumetėme \$14,25 ct. kuriuos paėmė kun. Žebri. Tuos pinigus mes skiriame parodai ir užpraszone kun. Žebri tuos pinigus prisiusti parodos kasieriui. Mes turime visus vardus tada aukavusių ir prisiuntus pinigus, paduosim juos dėl pagarsinimo.

Kuopos prez. *J. Anskis,*
Sekretor. *P. Sarpalius.*

New Haven, Conn. Mes lietuviai aukavusiejie ant kankintinių, matydami reikalą tam tikro komiteto, kuris tokias aukas iszsiuntinētu reikalaujantiems, balsuojame ant Dr. Szliupo — prezidentu, p. Szerno — rasztininku, p. Olšzevskio—kasierium. Mes tikim kad szitie tautieciai tajį darbą atliks atsakancziai, tiktai broliai neužmirszkime savo brolius kankintinius nors su menka auka suszelpti.

M. Dulskis,
D. Majauckas,
J. Szukys,
K. Jenkauckas,
A. Zaleszkeviczia.

Delray, Mich. Mūsų miestelyje nors mažai yra lietuvių, bet visi gyvi ir darbsztus tėvynainiai, nes bėgyje to trumpo laiko pusėtinai atszymėjo savo darbuose. Susitvėrė tautiszkią draugystę, įsitaisė savo knygyną, susipirko už draugų sudėtus pinigus knygas. Kitur mūsų broliai užsidėję knygyną maldauja kad kas jiems

knygų padovanotų. Pas mus to nėra; mes sudėję pinigų nusipirkome knygas ir dalį pinigų paskyrėm apdarymui knygų. Teip pat ir su aukomis tautiškiems reikalams mūsų broliai nėra atsilikę už pakalyje. Teipgi turime Tėvynės Myletojų Dr. ir Susivienijimo kuopas. Taigi net linksma, kad mes stojamės lygus su didesnių miestų lietuviais o kitus ir pralenkėm. Mūsų kaimynai, Detroit'o lietuviai tuno pasinėrę tamsybėje ir girtuoklystėje, kur karcizimose riejas kaip neprotingi sutvėrimai. Nesenei du lietuviai susigincijo už kokius ten tikybos dalykus, kur perpykę pradėjo pesztis. Ir teip viens kitą supeszdė, kad viens ir szian dien dar gal ligonbutyje, sako kad turės darytie operaciją.

Man atvažiavus pereitą metą į Detroitą iszgirdau kad lietuviai laikys susirinkimą Susivienijimo kuopos. Nuėjau pasižiūrėti kaip czia lietuviai apsieina ir tokio pasielgimo nebuvau dar matęs. Kitokios kalbos negirdėjau kaip tik „velnei ir rupuzės kiek duosit ant baczkutės alaus“. Vietos mą neliko, nes pirmsėdis girtas priejės sako: „Nepriugin-tis prie mus neturi vietos“ ir turėjau apleisti susirinkimą. Jeigu bucziau prisidėjęs ant baczkutės alaus tai būtų ir man buvę vietos. BroLIAI lietuviai, kada mes pamesime tą savą peiktiną papratimą ir at sikelsim isz to tamsybės purvyno-girtuoklystės.

K. G. Žvalgunas.

Boston, Mass. Kaip rinkęs aukas parodai ir kankintiniams Stoughton'e, Mass. atsi liepiu vardan aukautojų dėlei komitetų parodos bei kankintinių. Parodos reikalus pavelu Dr. Szliupui ir Mikolainiui, o gaiszintojų ir erzintojų visuomenės visai neminiu. Į kankintinių komitetą renku Dr. Szliupą, p. Szerną ir p. Ol-

szevskį. Vardan aukautojų:
M. Stalmokas.

Jersey City, N. J. Miela matyti lietuvius darbuojančius ant savō naudos. Su laiku darbininkų – szelpėjų skaitliui pasididinus, mūsų reikalai eis daug sparcziaus. Paprasta, kur daugiau darbininkų, ten greicziaus atliekamas darbas.

Prie szios progos noriu darsižinoti kur yra aukos \$7,78ct. kurios tapo surinktos parodai ant susirinkimo 4 Vasario, kuri parengė karevyszka draugystė D. L. K. Vytauto, Brooklyne. Dr. kapitouni p. Kraujutaicziui paraginus susirinkusius aukauti bent po kiek ant mūsų parodos, aukų susirinkusieji sudėjo \$7,78 ct. ką p. Mileris aukavusiems apskelbė „Vienybės“ 8 num. yra pagarsinta tiktai draugų aukos \$5, 35 ct. Asz gi kaipo aukavęs malonėcziau greitu laiku tais aukas matyti prisiųstas į parodos kasą, nes jos buvo parodai renkamos o niekam kitam.
Aukautojas.

New Britain, Conn. Septintus metus gyvenant szioje szalyje teko visam kam prisižiūrėti į mūsų lietuvius, bet nei vieni teip nėra atžagari lietuvystei, kaip tuli Vilniaus gubernijos lietuviai. Asz pat-sai esmi isz Trakų pavieto ir daugelis lietuvių, mano pažįstamų, su kuriais nieku budu dabar negaliu sutikti. Kada buvome dar tėvynėje, tai visas kaimas skaitėme vieną lietuviszką knygą, ėjo isz vienu rankų į antras, turbūt dėlto, kad buvo retai gaunama ir kad už skaitymą reikėjo sergėtis nuo maskolių. Czion, kur galime buti lietuviszkais rasztais apskrove, eina visai atbulai. Dauguma yra pamilusių lenkiszkus rasztus kaipo ir jų visą dabą. Dėlto broLIAI vilniecizai, meskite szalin tais svetimas plunksnas, nes jos

musų neszildo. Jus patys matote, kad lenkai dėl mūsų jokio gero nepadarė apart neatlyginamų iszkadų. Czion, kur turime visatiną laisvę, bukime tokiais, kokiais esame ir turime buti. Vilnius, Trakai yra svarbiausiomis vietomis mūsų tėvynėje, dėlto mes paeidami isz tų vietų ir pasirodykim lygiai gerais lietuviais, mylinčiais savo kalbą ir rasztus.

Trakietis.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Minersville, Pa. Kaip buvo paduotas užmanymas 3num. „Vienybės“ apie atnaujinimą arba uždėjimą isz naujo Minersvilleje Tėv. Myl. Draug. kuopos, tai pasidėkavojant mūsų abelnam susipratimui taisai užmanymas pasekmingai įvyko, nes ant susirinkimo 11 Vasario 1900 m. prisiraszė eilėšna draugystės szesziolika draugų ir iszrinko į komitetą: V. Ramanauką—prezidentu P. O. Box 111. P. J. Stakneviczia — sekretorium, A. Treigį—kasierium.

Kas link nutarimų draugystės reikaluose, sziuomi tarpu mes jokių nedarome, nes kas buvo nuo pirmiaus paduota kuopoms ant nusprendimo, tai mūsų kuopa, kaipo paskiaus susitvėrusi užsiganėdina nusprendimu daugumėnės balsų pirmiaus esanczių mūsų draugystėje draugų. Ateiteje mes tēmydami isz organo draugystės „Vienybės“, mes solidariszškai veiksim pildydami centraliszko komiteto reikalavimus kaip lygiai ir naujus užmanymus dėl gėrovės draugystės.

Kaip augszcziau minėjau kad mums nusisekė tuomi, kad ant karto prisiraszė prie kuopos 10 naujų draugų bei 6 senieji, tai to neužtenka pasigirimui. Ne broLIAI! isz szii-

to kožnam yra aiszku, kad prisirasziusieji jau yra pagauti meilės tėvynės. Bet kiek mes czion turėtumėm ir daugiau draugų, jeigu ne mūsų pasiputimas? Asz czion neaiszkinsiu tuom laik apie tai daug, bet tiktai tiek iszsitar-siu, kap laikas būtų mums mestie tuos sznairavimus, o imtis ranka rankon eilėšna vienybės, dirbant su pasiszventimu ne dėl kokios ten sau garbės, bet dėl visuomeniszkos tautiszkos naudos. Kuomi mes susivienysime į didesnę vienybę, tuomi įgausime didesnę spēkas apginime ne tiktai tautiszškai bet ir savęs pacziu.

P. J. Stakneviczia, sekr.

Prie naujai susitvėrusios T. M. Dr. kuopos *Cleveland, Ohio* prisiraszė:

720 J. Razeviczia	-60
721 J. Jukneviczia	-60
722 L. Baltrukonis	-60
723 J. Markeviczia	-60
724 A. Danilaviczia	-60
725 J. Nevronis	-60
726 K. Szvipas	-60
727 J. Jesaitis	-60
728 A. Kazlauckas	-60
729 J. Beliaviczia	-60

Viso \$6,00

Minersville, Pa. T. M. Dr. kuopą, buvo užmirus, dabar 6 isz senų sąnarių užsimokėjo ir naujai prisiraszė:

730 P. J. Stakneviczia	-30
731 M. Ruoczka	-25
732 J. Aliszaukas	-25
733 J. Bruzga	-60
734 J. Ramanaukas	-30
735 A. Treigis	-15
736 J. Narusza	-30
737 V. Pukas	-60
738 V. Krantauckas	-60
739 J. Kaminskas	-60
740 K. Vasiliauckas	-60

Prie *Mahanoy City, Pa.* kuopos prisiraszė

741 J. Jeszkeviczius	-60
742 K. Bendorius	-60
743 J. Klimaviczia,	

Foxcroft, Me. -60

- 744 J. Klimaviczia „ -60
 745 A. Varaszkeviczia,
 Paterson, N. J. -60
 746 J. Žemantauskas,
 Waterbury, Conn. -60
 Centr. sekret.
 M. J. Damijonaitis.

Sziuomi aprėiszkiau „Tėvynės Mylėtojų Draugystės“ sarnariams, kad „Mildos Giesmininkų Draugystė“ išz New York'o paaukavo musų draugystei 200 knygelėių „Ką turime veikti dėl musų išzganymo“ ir 100 knygelėių „Vienakis. Apysaka išz laiko Prancuzijos revoliucijos“ už ką „Mildos G. Dr.“ varde „Tėvynės Mylėtojų Dr.“ isztariu szirdingą acziu.

M. Bridickas,
 „T. M. Dr.“ prezidentas.

Musu vyrai.

Labai žingeidžiai skaitau visus straipsnelius lytinczius moterių klausimo. Išz moterių pusės raszinėliai tilpę yvairiuose lietuviszkuose veikaluose nors ir reti, tacziaus jau szvelnesni už musų abelnai sakant paprastą amerikonzšką literaturą, tų apszviestų vyrų (pagal p. Pruselaitį) raszytą.

Czion vėliauseme laike patėmyjau porą žingeidžių tarmių lietuviszkuose laikraszcziuose, kurių, nors noriu, tacziaus negaliu užtylėti, kadangi esant moteriszke sunku man kęsti svieto panieką vien tik dėl to, kad esu tos nelaimingos lyties. Kad tie straipsneliai atnesz naudą didesnę, negu raszėjas tikėjosi, neužginu, kadangi kiekvienam perskaiczius užaina mislis, ar gal teip žemai, teip daug žemiau už vyrus, stovėti lietuvis? Vienok viską perkraczius reikia pripažinti, kad nėra teip.

Keistai mą iszveizi tarmės „Tėvynės“ 9 num. kaipo tai: „pradėjo ir jos nabagės ruosztis“, „nepajiegia jos nabagės apmastuoti ir suprasti“, „ki-

taip nabagės nežinojo, nemokėjo, tai ir kaltint mažai galima“. Prie ko tik porą žodžių isztarsiu savo užgautų stygų.

Pirmiausiai manding vyrams nepridera moteris (kurias yra per amžių amžius szalinę ir atstumę nuo visokio apsziszvietimo) girti tokiais žodžiais kaip „nabagėms“, nes jau mato, kad ir be tokių malonių žodžių pradeda įgauti per ilgą ir karsztą kovą savo tiesas. Ir dar reikia priminti, kad ne sziandien, bet jau nuo keletos szimtmeczių moters nori atgauti savo tiesas, kurios tapę iszplėsztos per tuosius, kurie sziandien mus su panieka drysta „nabagėms“ vadyti. Lygiai ir aimanavimas, kad negalime suprasti ir apmastuoti, yra pikta satyra. Czion vietoje atsakymo geriaus bus paduoti antras klausimas. Nuo kurio laiko pradėjo visi vyrai suprasti ir apmastuoti? Jug diena po diena taikosi matyti kad dar ir išz vyrų dauguma užsiliko nesupratę, neapmastę. Atmenu labai aizskiai: Kartą žmogelis atėjęs pas mus pradėjo savo paczia durnyti; girdi, ką su kvaila boba padarysi, žinai, ilgas plaukas, trumpas protas? Czion neprimenczia to atsitikimo, kad nebucziau gerai pažinusi to vyro moteriszkę, kuri, tiesą sakant, protiszškai daugkartų kiltesnė už savo vyrą buvo. Taigi vyrai nors ir žino, kad jų moters yra daug kiltesnėms už juos, tacziaus išz despotiszko papratimo nepripažįsta joms to ir skaudžiausiai užgauna, kada tokia padėjime dar apgailaudami aimanuoja, buk jų moters esanczius toli jiems nelygios. Veltas pats raszėjas vyrams padėkavones daro už leidimą moterų ant prakalbų. Man gi rodosi, kad iki dabar tas barbariszkas atjautimas užsiliko pas minetą raszėją, kad moteriszkę yra savaszcia vyro, ir kad vyras daro malonę leisdamas moteriszkę ant susirinkimo?

To asz nesilaikau ir mislinu, kad visai dėkavonės nėra verti leidžianti mus ant susirinkimų, ir vietoje tokios dėkavonės, jie užsipelno tiktai panieką sulaikydami mus nuo lankymo visokių susirinkimų, kuriuose galima ką patirti. Man rodosi kaip nori ką patirti vyras, teip lygiai to geidžia ir moteriszke. Apsivedimas manding yra apsiēmimu meiliai vienas antram laimėje ir nelaimėje buti draugu dėlei szeimyniszkių ir draugiszkių ryszių ir nėra vienos arba antros ypotos parsidavimas, ir tokia apsiēmime, jeigu vyras jus, kad piktas yra daiktas susirinkimas, tai pats pirmu neis, o tuomet jo moteriszke ir nenorės ant tokių susirinkimų lankyti. Tacziaus sziandien ant raip yra. Vyrai yvairiose vietose lanko susirinkimus vakaras po vakarui, moters vienos laukia jų nekantriai ir ant galo dar teip kaip savaszciai kokiai sako, nevale tau eiti tenai, kur asz teip meiliai savo laiką praleidžiu. O už viską ypatingiausia yra, kad dar už lankymasi moterių ant susirinkimų, vyrams dėkavonės deramos! Teip lygiai neturi tiesos vyras išz moteriszkes rankų, kaip ir ji išz jo rankų skaitymus plėszti; ir dar kartą sakau, kad yra vertas guodonės toks vyras už žmogiszkumą czion, kaip ir kitur; tacziaus sakau kad nedorai elgiasi toks, kuris szventas tiesas lygybės sumynęs drysta drausti (jau nekalbant apie atiminėjimą skaitymų) vale moteriszkę nuo skaitymo. Tam priežodis yra: „nedaryk kitam, kas pacziam nemiela.“

Ir galiop tasai raszėjas sako „kitaip nabagės nežinojo, nemokėjo, tai ir kaltint mažai galima“. Czion vėla klausimas? Ar moters jau sziandien viską apie auginimą žino ir moka? Asz mislyju kad ne, ir nesidyvyju, kadangi auklėjimas kaip ir kiti užsiēmimai

reikalauja supratimo yvairių szakių mokslo. Mes dar ir sziandien neturime tam reikalingų rankvedžių, išz kurių bent norinczius galėtumėm pasinaudoti, tai jau ir pilnai negalime kaltinti motinas už netobulą iszauklėjimą. Bet reikia lygiai sakyti, kad ir vyrai yra tose pacziuose nelaimingose sanlygose apsziszvietimo ir nekalta už tai gadynė, bet, pagal istoriją, klaidos padarytos musų protėvių. Sakoma yra kad už tėvų kaltes nukentės kelin-ta gentkartė, taigi ir su mumis yra tas pats, ir vien iszsiliosavimas išz po maskoliszko jungo, įgyjimas apszcios literaturos apdovanos kartu vyrus ir moteris tuomi szviesos spinduliu, kurio stokuojant moters mėtom ant vyrų, vyrai-gi ant moterių kaltę szio ir to.

P. Pruselaitis „Vienybės“ praėjusiame num. vėla sako: „bet sziandien musų moters Amerikoje negal dar lygintis su vyrais (iszimant kokią 10 ar mažiaus)“ tik labai gaila kad p. P. szios tarmės nesakė, kame negal moters lygintis su vyrais. Mano supratime rodosi tik szlykszcziuose darbuse negal lygtis, o tobuluose visuomet o kartais dar ir virszinti vyrus.

Juk mes nė vieno lietuvisio Homerio, Edisono, Szekspyro ir tt. neturime, nors daugelis musų lietuvių yra baigią universitetus. Moterims nebuvo daleista iki vėliausių laikų lankyti tokias mokyklas; užtaigi ir išz moterių negalime norėti Homerių, Saffo ir t. t. Amerikos moters, kurios yra lygų mokslą įgavę su vyrais lygiai su jeis ir stovi, lygiai svarbias vietas užima, o žinoma, kad dar mažas moterių nuoszimtis lanko lygius mokslus. Bet dėliai kiekvieno czion Amerikoje mokinto lietuvisio yra ir mokinta mergina, o minios vyrų nemokintų, manding, yra lygios miniomis moterių nemokintų, ir užtaigi ne-

matau, kame negali lygintis moters su vyrais? Turėkime didesnį nuosimtį mokintų vyrų, tada rasis didesnis skaitlius ir mokintų moterių.

Vieni tik dyvai dar yra, kad moters nenusilygino su vyrais lankyme karčiamų, kortų lošime ir kitose niekystose.

Vėl „Vienybė“ išsitarė, kad moters į draugystes prigul vien „dėl ligos pagelbos ir kad po kamanda atlikti išpažintį“.

Szis užmetimas panasus į sakinį, kad „kito akyje krislą matai, o savo tai nei balkio.“ Iki sziam laikui, man rodos, didesznis nuosimtis moterių yra su laisvomis nuomonėmis draugystėse, negu vyrų rasime. O paprastai moters išpažintį atlikdamos neapsigarsina laikraszcziuose, kaip kartais tai guodotini tie apszviesti mus vyrai daro. (Mes sakydami virszui prives tą sakinį rėmėms ant tulų moterių draugyszių, kurios atmetė bent tą mažą spindulėlį szviesos, skaitymą laikraszczių ir knygų, ant vyrų-kunigų patarimo, ir rodosi vietoje pasimokinimo per skaitymą, pranesimus, jos apsiėmė dar po kamanda, kaip ir daugumas vyriszkių draugyszių, atlikti išpažintį. Teip vyrams kaip ir moterims draugystėse apart paszalpos ligoje yra reikalingiausiu daiktu szviesa-apsiszvietimas. Bet nelaimė, kad mes, vyrai ir moters, vieni geidziame apsiszvietimo, o kiti vėl, teipgi vyrai ir moters, nemorime apie tai nei girdėti ir stengiamės atlaikyti dar tuos, kurie norėtų prasiszviesti. *Red.*)

Ant galo pridursiu, kad geros kartais ir neteip, szvelnios korespondencijos, kadangi nėra to pikto, kuris neiszeitu ant gero; gal ir czion tas pritikti.

Asz.

Vis vardan parodos reikalui.

Isz visų rasztų tilpusių laik-

raszcziuose vardan parodos reikalų, daugumą turime prisikaityti prie asabiszkių, partijiszkių, kurie tarp mūsų neisznyks jau. Kun. Žilinskas, parodos komiteto prezidentas, prisiviręs koszės ir neįstengdamas jos suliuobti, susimislyjo iszsiteisinti ir dar teip, kad isz tikrųjų jis visų tų vaidų nėra kaltininku ir baltas, nekaltas kaip avinėlis. Bet ar isztikrųjų teip ir yra? Kun. Žil. 13 num. „Lietuvos“ raszo, kad „nesutikimai kilo tiktai dėl kasieriaus kaucijos ir siuntimo pinigų į Paryžių—szeip gincų parodos dėlei nebuvo.—„Vienybės“ redaktorius ir iszleis-tojas bandė patraukti tą klausimą po rubrika „tikėjimiskai-kunigiszka“ kad kunigas prezidentas reikalavo atsakan-czių pinigų (turbūt kaucijos?), kad gauti savo partijoi draugų ir užtarėjų“.

Ar isztikrųjų teip? Kalbėsim atvirai. Kunigų mieriu buvo, o kun. Žil. vadovavo tame, kad kasierius negautų kaucijos ir rėkė per laikraszczius, kad J. J. Pauksztys negauna bėlos, aukos esanczios pas jį yra kaip ir dingė! Ar tą jau užsimirszo kun. Žilinskas, ar neturi niekas tiesos tai atminti parodant kame tiesa? Jug kun. Žilinskas, kad iszgelbėti aukas nuo pražuvimo, net p. Stagarą buvo pastatęs kasierium, o dabar per „Lietuvą“ sakosi patsai esąs kasierium! Kun. Žil. gerai žino su koku mieriu tą darė? Kunigams nepatiko, kad parodos reikalai ne į jų rankas pakliuvo. Jie sutarė tarp savęs visoku budu naikinti žmonėse įtekmę nepatinkamų jiems ypātų: Mikolainio, J. J. Paukszcziio ir Dr. Szliupo. Sukėlus ant jų nepasitikėjimą visuomenės, jug tai jau po parodai. Visuomenei neaukaujant ant to, kas ką padarys be pinigų? Jeigu teip būtų atsitikę pagal kunigų užmanymą, tai žinoma kaltais būtų likę Mikolainis,

Pauksztys ir Dr. Szliupas, kurie turėdami savo pusėje daugumą balsų, daleido supustyti reikalą ir tokiu budu jie būtų ant visados likę nugramzdyti akise visuomenės. Kad szitas tiesa, tai patvirtina paties kun. Žilinsko rasztai, kur jis per „Viltį“ iszniekino p. Daumantą, ir galiausiai per 6 numerį „Tėvynės“ iszvadino aną „szpicbuku“, vienatinį parodos įrengtoją. Tegul kun. Žil. prisipažįsta dėlko teip darė? Dėl naudos parodos tas jug nebuvo! Czion kun. Žilinsko mieris buvo toks: Teip užpuldinėjant ant vienu ir kitų, gal jie atsisakys nuo komiteto ir viso to darbo ir siekis atsiektas. Ką reiszkia num. 11 „Bažnyczios Tarno“ p. „Lietuvos“ Skaitytojo“ kunigo rasztas, kur primeta Mikolainiui mėtymą paszaliais parodos pinigų, bara „Lietuvą“ kad toji užstoja p. Daumantą, ir kad Mikolainis pradėjo už nosių tulus vadžioti. Ar tai vis dėl naudos parodos? O szitas rasztas jug kunigo raszytas. Jeigu isztikrųjų nebutų nutverta už nosies kun. Žilinskui, tai jis su paroda būtų kas žin kur nujogęs. Ant kokios naudos tapė paraszyta į „Vilties“ 45 num. 1899 m. vieno sąnario isz parodos komiteto po slaptvardžiu „Paszalinis“, kad: „komitetas (parodos) pristojau ant kokios ten kitos bėlos, teipgi rekordytos, bet pagal kurią pinigų galima atsiimti tik per provą“. Tuomi sakiniu apszmeiztas tapė visas komitetas ir gramzdinama įtekmė. Ar tai vis dėl naudos parodos? Jug kėlimas nepasitikėjimo bent vienam isz reikalo vedėjų, atsiliepia ne ant vedėjo, bet ant paties reikalo. O jug visuomenė isz karto tikėjosi, kad į vedėjus reikalo rinkti abiejų partijų sąnarius, kad be vaidų vienybėje dirbtu. Bet vaidus pirmiausiai sukėlė kun. Žilinskas ir, matyt, be jų negalys rimti. Kas link siuntimo pinigų į Pa-

ryžių, asz pristojau dėlto, tikėdamasis, kad kun. Žil. nustos jeibius varęs, bet apsirikau! Dr. Szliupas ant to nepristojau ir asz jo vardą be jo žinios padėjau po tuomi rasztu. Toksai siuntimas pinigų padarė nemažai painių paryžieciams kol juos gavo. O ką jau bandytą tajį klausimą įtraukti į rubriką „tikėjimiskai-kunigiszka“ tai tam kalti tik patys kunigai. Kas buvo pirmaja to prieaszcia? Kas kėlė vaidus tokius pirmiausiai? Į tokias rubrikas jug kun. Milukas paskirs-tė visuomenę per 47 num. „Kataliko“ 1899 m. Kun. Žil. sakosi iszreiszkęs pirm 3-4 metų jau, kad partijiszkumas yra tikžeminantis ir jam nepritaręs Bet kame darbai naikinimui to partijiszkumo? Padalinimas lietuvių į brolius lietuvius katalikus, liuteronus ir bedievius paties kun. Žil. kaipo Susivienyjimo prezidento 13 Sausio 1899 m. Serantone tik nebuvo naikinimu partijiszkumo? Nepritariant tokiam partijiszkumui, kam toji baimė sueiti su Szliupu po vienu stogu? Kam gundymai per pamokslus rauti usnes, neįveikiant vienam, susidėti keliems, negalint die-ną, tai rauti atėjus nakezčiai, kada neteip dygios. Czion tai jau tikras naikinimas partijiszkumo.

Mūsų kunigai nuo anžių papratę cariszkaie elgtisi su žmonėmis, laikosi tos paczios hegemonijos (pirmybės valdyme) ir sziantdien. Mes-gi norime demokratiszku budu (dauguma pritarenzių) veikti ir teip, kaip yra reikalinga. Kalbėkime ir raszykime teip kaip dirbame, nes antraip ir mažas vaiks palaikys mus už veidmainius. Nieko dar butu kovoti už partizantizmą, nemaizant visuomeniszkių reikalų, bet kada stengiamasi visuomeniszkus reikalus sunaudoti ant partizantizmo, tai reik nenorint imti tokiems botagą.

Ant galo mes gerai žinome kunigų rubrikos simpatiją parodai ir apie tai pakalbėsim vėliaus. *P. Mikolainis.*

Inkirus berniukas

(Isz angliszko).

I.

— Tėte, asz neseniai girdėjau, kaip keletas žmonių šnekėjo apie akcijas... Kas tai yra tos akcijos?..

— Akcijos, mano mielas, tai dalyvumas... Matai, jeigu koks burelis žmonių įkuria tokią draugystę, į kurią kiekvienas gali įnešti bile kokią sumą pinigų, pagal tai stojasi dalininku arba akcionierium tos draugystės... Ar supranti dabar?..

— Hm, ne... nevisiškai... Ar tėte turi kokias nors akcijas?..

— O kaip-gi... turiu jų keletą kompanijai anglių kasyklų...

— Teip, bet asz teipogi girdėjau, kaip žmonės kalbėjosi apie anglių monopolį... Ar tai tas pat?..

— Nesuvis... Musų draugystė yra kompanijoje anglininkų, kurioji priguli prie bendro susivienijimo pramoninkų musų kraszto... Koki ten niekszai praminė tai monopoliu anglių...

— Žmonės, kurie kalbėjo apie tai, sakė, kad anglininkų kompanija tai vagių minia esanti, kuriuos vertėtu kalėjimui sutupdyti... Ar tie žmonės ir tėte priskiria prie vagių?..

— Ne, jie negalėjo manęs priskirti prie tokių, nes asz esmi tik akcionieriu musų draugystės, o musų draugystė yra tik dalis kompanijos, arba, kaip jie vadina, monopolio... Jeigu net dalininkai, isz kurių susideda kompanija, padarytų kam nors skriaudą arba plėšikais pavadytu, tai jug musų draugystė yra tik menka dalelė kompanijos, o asz tik vienas isz dvideszimties keturių sąnarių draugystės. Tai-gi matai, kad asz ypatiszškai neužtraukiu ant savęs atsakymo už tai...

— Sunku tai man, tėte, su-

prasti... bet jeigu tėte sziteip sakai, matyti, teip ir yra... Tie žmonės kalbėjo, kad kompanija pakėlė prekę anglių neteisingai, o vienas isz jų isz-sitarė, jeigu toji kompanija, užgrėbus savo rankose daiktus, be kurių negali gyvenime apsieiti, privertė visus mokėti pakeltą prekę, tai visa toji kompanija, nė vieno neiszskyrus, esanti kaip žmogžudžių gauja, kurie užpuldinėja ant kryžkelių.

— Bet tai buvo koks beprotis! Jug visi reikalai teip atliekami!.. Kiekvienas žmogus, kuris nesinaudoja isz visokių gerų atsitikimų, pražus... Ir stacziai jis butų pusgalvis!..

— O jeigu tėtei pasitaikintų isztraukti kam nors isz kieszieniaus pinigų, kada niekas nemato, ar tėte kisztum ranką kieszieniun?..

— Žinoma, kad ne... tai butų vagysta...

— Bet tai geras atsitikimas, ar ne teisybė, tėte?..

— Tai ne toks atsitikimas, apie kurį asz kalbu. Asz kalbu apie dorą atsitikimą dalykuose reikalų, interesų.

— Gerai, o jeigu tas žmogus žutų nuo szalczio ir tada tėte pareikalautum isz jo tų pinigų už daleidimą pasiszildyti prie kakalio trioboje, ar tai butų doras atsitikimas?..

— Ne, tai butų visiszškai nekrikszczioniszkas ir nežmoniszkas pasielgimas...

— Ar tai butų vagysta?..

— Priesz dorą, žinoma.

— Gerai, o jeigu tėte žinotum, kad daugybė žmonių be veik mirszta isz szalczio, tuo tarpu kad tėte turi savo valioi visas anglis ir kad tada tėte pasakytumei neduosias anglių tolei, kolei gausias prekę, kokios pats panorėšias, ar tai butų doras atsitikimas?..

— Man matosi, kad neteisinga butų man reikalauti didesnės prekės už tą, kokia yra

ant turgaus.

— Teip, bet man rodosi, jeigu visos anglis butų tėtės valioje, tai kokią prekę tėte padėtumei, tokia butų ir ant turgaus.

— Ir asz teip galvoju... bet niekas negali buti vienu valdytoju visų anglių...

— Jug tie žmonės kalbėjo, beje tas pats, kurį tėte pavadinai beprocziu, kad kompanija anglininkų užgrėbusi visas anglis musų kraszto. Žodziu sakant, pati kompanija galėtų paskirti turgaus prekę, kokią tik norėtų, ar tai neteisybė, tėte?..

— Teip, man rodosi, galėtų tai padaryti...

— Bene padarė tik jau?..

— Et, asz nežinau...

— Tai sąnariai draugystės neiszmanėliai?..

— Negali jų priskaityti prie neiszmanėlių... jie gudriausiai atlieka reikalus...

— Tai jie naudojasi isz visokių atsitikimų savo reikaluose, ar teip?..

— Et, turi žinoti, kad beveik visur supranta, jug draugystės atlieka tokius dalykus, kokių niekas skyrium negali atlikti.

— Suprantu!.. Jeigu kam nors vienam atsitiktų panasziai padaryti, tada jam prikisztu, kad jis nekrikszczioniszškai pasielgė, ar ne teip?..

— Teip, teisybė.

— Bet jeigu tėtės draugystė yra dalis kompanijos, tai ji negeresnė už kitus.

— Ar, gal but, kad ne...

— Tokiu budu jeigu tėte priguli prie tos draugystės, tai ir tėte ne esi geresnis už kitus... Ar tėte geras krikszczionis?..

— Bet tu niekus plepi, mano vaike!.. Jug negalima peikti žmogaus už darbus draugystės tik dėlto, kad jis turi akcijas tos draugystės.

— Jug tėtės draugystė gauna dalį to, ką kompanija iszspaudžia isz darbininkų, ar

teip?..

— Žinoma, musų draugystė gauna dalį, kaip negaus.

— Ir tėte gauna pripuolanczia dalį isz tos draugystės, ar teip?..

— Asz neturiu reikalo tyrinėti, kaip atsiranda kiekvienas doleris mano naudos, man pripuolanczio pelno...

— Tėte, mokintojas nedėlinės mokyklos kalba, kad Maizieszius buvęs didžiausias tiesdaris, man-gi matosi, kad jis neperdaug buvo mitrus, ar-gi ne teip?..

— Anaipol, mano vaike, Maizieszius buvo isz tiesų didžiausias tiesdaris, kokio pasaulė da nebuvo turėjusi.

— Teip, bet man rodosi, kad jis maža tesuprato...

— Ką tu senauji... Ar tu žinai, kad teip galvoti negražu?..

— Va, tacziaus nieko isz mintingo nebuvo isz to, kada Maizieszius užgynė mums vogti, tuotarpu kad keletas isz musų isteigia draugystę, kurioji gali vogti, kiek tik jai įlenda ir niekas negali jos pa-peikti už tai...

— Et, niekus tauziji...

— Kodėl niekus?.. Ar tai nėra vagysta naudotis isz vargingo padėjimo žmonių, priversti juos mokėti už anglis daugiau negu jos vertos?..

Jug tiktai ką tėte pripažinai, kad tai vagysta... Nes jeigu draugystė gali teip daryti, neužtraukdama ant savo sąnarių vardo vagių, ar tai tuo keliu ji neperzengia įstatymų Maiziesziaus? Kitą lapą atvertus, abejoju, ar Maizieszius žinojo ką nors apie tokias draugystes...

— Ak tu priekabe... nekalbėk teip daug...

(Toliaus bus).

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS
Kaz. Miliszauskas

236 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujausią madą, duoda druta ir gerą materiją ir už pigę prekę.

Teiposg! senus ant naujų perdirba.
Visi pas savo Tautietį.

LATVIU TAUTA,

KITAKART IR ŠIADIEN.

PARASĒ

JONAS ŠLIUPAS, M. D.

(Tāsa)

išsiplētojo, apie kā metinēs rokundos Latvių laikraščiuose neduoda paabejoti. Nors tulos kasos nesiranda officiališkoje rokundoje 1893 m., tačias 1897 m. jos parodo pusētinus idėjimus; taip ex. gr. viena kasa 1897 m. po 2-metinēs butybēs turi 56,373 rublių idėjimų, Džukst-Poenavos kasa 85,528 rublių idėjimų, o pačēdos ir paskolēs kasa Jelgavos pagelbos draugystēs 86,324 rublių idėjimų ir t.t. Galima yra dabar tikrai sāmoniauti, kad visose Kuršo pačēdos ir paskolēs kasose iš viso aplink 4 milijonai rublių randasi idėjimų.

Vidziamyje 1893 m. buvo 15 latviškų pačēdos bei paskolēs kasų, kurios plētojosi panēšiai į Kuršiškes kasas ir kuriose dabar aplink 1 milijonas rublių idėjimų atsiranda. Apart to Rygoje randasi 1892 m. įsteigtas Latvių bankas („der gegenseitige Livl. Kreditverein“) su maž-daug 2 milijonais rublių idėjimų, ir keletas pačēdos bei paskolēs kasų su beveik 2 milijonais rublių idėjimų.

Iš to viso yra galima spręsti, kad visos Latvių piningiškos įrēdnēs vartoja aplink 9 milijonus rublių idėjimų ir dar aplink 1 milijoną rublių sānarių mokesčių bei rezervų. Matant tai, ir prieg tam apsvarstant, kad dar nei viena tokia įrēdnē nesukriušo, galima ateitėje ant jų didesnį pasitikėjimą turėti, nors žinoma Latviai nėra dar pasiekę vokiečių savame darbavimesi. Tačias pastarame 15-metyje dvi vokiečių pininginės įrēdnēs pastojo negabios iszmokėjimų ir dabar Kuršo „Stadt-hypotheken-Verein“ pereina kryžį, kurią rasi laimingai pergyvens. Latviai-gi kuomi toliaus, tuomi labiaus ims remti savo piningų įrēdnēs ir, ištraukę iš vokiškųjų, savus kapitolus patalpins latviškose piningų įrēdnēse.

3. Latviu suvartones draugystes (Consumvereine).

Pastarame laike daugelyje vietų Latviai įsteigę yra suvartonēs draugystes netiktai kaimuose, bet miestuose ar. Įsteigtojai tų draugysčių yra tankiausiai uktveriai ir darbininkai miestuose. Rods apie tas draugystes nėra kā tiek džiaugsmingo galima pasakyti, kiek apie kitas Latvių įsteigtas draugystes, kada-gi Kurše maž-daug 5 draugystēs ir Rygoje 2 po trumpo savo buvimo turėjo savo veikmę užbaigti. Tai duodasi tuomi paaiškinti, kad įsteigtojai bei vedėjai tokių draugysčių neturėjo jokių komerciališkų žinių ir neįstengė išlaikyti lenktynes su mažesniais ar didesniais žydų pirkliais. Dabar (1898 m.) randasi dar, ir viltis yra, kad toliaus užsilai-kys, Kurše 13 ir Vidziamyje (drauge su Ryga) 8 suvartonēs draugysčių. Savo apvertimuose Kuršo draugystēs 1897 m. yra iš viso aplink už 500,000 rublių pirkinių pardavusios, o Vidziamyje tą met už maž-daug 250,000 rublių. Pelno draugystēs turėjo savo pirklyboje aplink 10% nuo parduotų pirkinių.

Tos suvartonēs draugystēs, vieninteliai iszskyrus vieną

Rygiškę draugystę, yra ukėsiškos suvartonēs draugystēs, kur uktveriai perkasi reikalingus jų suvartonei dalykus. Tulos draugystēs laiko taip-gi ukiškas mašinas ir pabukles, ir parduoda sudarytajį mėšlą gana sparčiai.

4. Latviu mirimo bei ligos kasos.

Įpatingai Rygoje latviškiejie darbininkai yra įsteigę keletą gana didelių mirimo bei ligos kasų. Rygoje tos kasos skaito aplink 10,000 sānarių. Mažesniuose miestuose esančiosios 3—4 mirimo ir ligos kasos yra žymiai mažesnēs. Taip Jelgavos mirimo ir ligos kasa skaito tiktai aplink 500 sānarių. Mirimo kasose sānariai moka už kožną pasimirusį draugą tuojaus po numirimo po 5—20 kapeikų lavonpiningių. Didumas mokesties priguli nuo sānarių skaitliaus kožnos draugystēs, ir kyla su pasidauginimu sānarių, o puola su pasimažinimu sānarių. Kas per 15—20 metų paeiliui yra mokėjęs į kasą, tampa nuo tolesnių mokesčių pavalyntas, nors turi tas pačias tiesas, kaip kad mokantiejie sānariai. Palaidojimų mokestis išneša į 80 rublių, kurie piningai tėvoniams mirusiojo sānario tuojaus po mirties išmokami pasilieka. Su mirimo kasomis yra sujungtos ligos kasos, kur sānariai moka tulas mokestis ir laike ligos gauna pagelbos nuo 1½—3 ar daugiau rublių kas sąnvaite, jeigu liga nesitraukia ilgiaus kaip vieną metą. O jeigu liga ilgiaus traukiasi, tai ligos pagelba mokasi tiktai su pavelene visatino susirinkimo sānarių kasos.

5. Bitininkystos draugystes

Bitininkystos draugysčių randasi Kurše 8 ir Vidziamyje 3. Kurše labiausiai darbštumu atsizenklina Jelgavos „Kur-laendische Bienenzuechter Verein“, kurs jau įtaisęs yra 2 viešus bandymus bičių veisimo ir 3 kursus apie bičių auginimą. Kursuose esti per dvejetą sąvaičių sumanus bičių auginimas kaip thēorētiskai taip praktiskai pamokinamas. Kursus šitos draugystēs iktuolaik yra lankę 200 ypatų. Tokius jau kursus, įrengtus per kitas 3 Kuršo ir 1 Vidziamio draugystes, yra lankę į 400 ypatų. Iš to galima yra matyti, kad sumanus bičių auklėjimas tarpe Latvių yra pusētinai pasiplatinęs.

6. Apsisergejimas nuo gaisro Baltijos provincijose¹⁾.

Kurše ir Vidziamyje jau nuo kelių metų randasi pagelbinēs draugystēs nuo gaisro, įsteigtos per uktverius. Draugystēs ima nuo apsergētųjų premijas, atlygina jiems žvarbiais piningais blėdį, pasidariusią per gaisrą, renka rezervinį kapitolą ir t.t. Statutuose tulų draugysčių rods yra nutarta, kad nelaimēs atsitikime apsergētiejie ažuot piningų turi gauti medgą dėl statymo, bet toks atlyginimas visur už naštą yra pripažįstamas ir beveik kožna draugystē linksta pereiti ant pininginių operacijų. Iktuolaik pagelbinēs draugystēs apsergėjo tiktai nekuštinamą turtą, šle dabar kelios senesnēs draugystēs jau ketina apsergėti taip-gi kuštinamą turtą.

Tuomlaik Kurše randasi aplink 30 tokių draugysčių. Dėl paaiškinimo jų veikmēs aš pridedu čion tai, kas tēmytina iš rokundų „Krons-Behrhofo (Jelgavos aprinkėje) savitarpi-

1) Pagal raštą Karolio Graudinio, patilpusį 26 Vasario 1898 m., 10 Kovo

nės pagelbos draugystės". Draugystė tapė įsteigta 1882 m. Bėgyje pirmo dešimtmečio skaitlius sąnarių buvo aplink 169. 1892 m. toje draugystėje buvo apsergėta 1197 trobėsių už 352,902 rublių, beje: 184 namų, kožna už 488 rublių; 377 kučių, kožna už 261 rublių; 268 klėtys, kožna už 230 rublių; 153 klojimai, kožnas už 292 rublių; 71 daržinių, kožna už 360 rublių; 147 pirtys, jaujos, kalvės, kožna už 51 rublių; 3 kromai, kožnas už 327 rublių; 2 saladynniamiai kožnas už 750 rublių, 1 malunas už 1800 rublių, 1 bičių namas už 80 rublių, 3 žmonių mokslinės su pašaliniais trobėšiais, viskas už 12,425 rublių, 2 javų magazinais už 3600 rublių, 1 valsčiaus rėdo butas su pašaliniais trobėšiais, viskas už 5100 rublių. Bėgyje 10 metų nudegė iš viso 51 trobėsių, beje: 16 kučių, 13 klėčių ir vežimams daržinių, 9 klojimai, 8 pirtys ir jaujos, 5 namai. Už visus tuos nudegusius trobėsius draugystė išmokėjo 11,089 rublių 31 kap. kaipo atlyginimą blėdies, kas padaro metinės pragaišties aplink 3 rubl. 14 kap. nuo kožno apsergėto tukstančio. Pradžioje 1892 m. draugyste turėjo 2522 rublių visokių rezervų, o dabar tasai kapitolas bus jau 3syk tiek didelis. — „Gruenvaldo savitarpinė pagelbos draugystė" (Bauskės aprinkėje) turėjo 1897 m. po 6-metinio veiklumo 144 sąnarių, kurie buvo apsergėję nuo ugnies 680 trobėsių už 110,404 rublių, ir buvo sučėdyję kapitolo 2453 rublių 68 kap. Premijomis buvo mokama aplink 5 rublių nuo apsergėto tukstančio. — „Siuxt-Poenau (Tukkumo aprinkėje) savitarpinė pagelbos draugystė", kurios veiklumas yra mažesnis, negu Krons-Behrhofo draugystės, po 14 metų veiklumo turi jau kapitolo 8276 rubl. ir ima dabar tikrai 2 rubl. 50 kap. kaipo prėmiją nuo apsergėto tukstančio. — „Uhsingenės savitarpinė pagelbos draugystė" pradžioje 1897 m. turėjo 120 sąnarių, kurie drauge buvo apsergėję 752 trobėsių už 266,848 rubl. Turtas draugystės susidėjo iš 7140 rublių žvarbiais piningais ir 2 ugnagesių šmirkštynių vertės 256 rublių. — „Kandavos savitarpinė pagelbos draugystė nuo gaisro", kuri pradėjo savo veiklumą 1 d. gegužio 1896 m., pirmąjį metą turėjo jau 52 sąnarių.

Kad tokios pagelbinės kasos daug gero daro, galima yra taip-gi matyti iš veikmės savitarpinių pagelbos draugysčių nuo gaisro toje dalyje Vidziamio, kur Latviai gyvena (pavietai Rygos, Zehsių (Vendeno), Valkų ir Valmieros). Minėtuose pavietuose Vidziamio pradžioje 1896 m. buvo iš viso 216 savitarpinių pagelbos draugysčių, kurios tapė užtvirtintos: — 5—1880 m., 47—1881 m., 13—1882 m., 22—1883 m., 39—1884 m., 26—1885 m., 12—1886 m., 15—1887 m., 14—1888 m., 17—1889 m., 38—1890 m., 18—1891 m., 51—1892 m., 29—1893 m., 21—1894 m., ir 44—1895 m. Dabar pareina maž-daug ant kožnos parapijos po vieną draugystę. Pradžioje 1896 m. tos 216 draugysčių turėjo 14,540 sąnarių, kurie buvo 84,711 trobėsių apsergėję nuo gaisro už 15,380,139 rublių. Tai-gi kožnas trobėsis vidutiniškai buvo apsergėtas už 181 rubl. 56 kap. Brangiausiai apsergėti trobėšiai buvo Valmieros paviete, beje kožnas už 233 rubl. 20 kap. vidutiniškai, Rygos paviete kožnas už 211 rubl. 69 kap. vidutiniškai, Zehsių paviete kožnas už 184 rubl. 2 kap. vidutiniškai, Valkų paviete kožnas už 130 rubl. 5 kap. vidutiniškai. 1895 m. gaisrai visoms šitoms draugystėms buvo padarę blėdies ant 31,040 rubl. 65 kap., arba vidutiniškai 2 rubl. 5 kap. ant kožno apsergėto tukstančio. Prėmijomis sąnariai tąmet turėjo vidu-

tiniškai mokėti: Rygos paviete 3 rubl. 61 kap., Valmieros paviete 2 rubl. 73 kap., Valkų paviete 1 rubl. 57 kap. ir Zehsių paviete tikrai 1 rubl. 4 kap. nuo kožno apsergėto tukstančio. Nežiurint į taip mažus įėmimus, rezervinis kapitolas iki 1896 m. buvo įaugęs į 220,664 rublių, kas tuomi stebėtiniausias, kad daugumas draugysčių buvo tikrai per trumpą laiką veikusios. Į tulą nusiminimą 1895 m. tikrai keletas draugysčių buvo patekę ir turėjo iš viso 3682 rublių pasiskolinti, idant tesėti savo pareigoms. Kaštai-gi vedimo reikalų visoms draugystėms tąmet išnešė 5100 rublių.

Taip tai savitarpinės pagelbos draugystės atlieka čion savo darbą užganėdinančiu budu. Bet toks rezultatas gali būti pasiektas per budą budavojimų. Mat Baltijos provincijose nėra kaimų. Ukės stovi toli viena nuo kitos (kožnas ukis turi aplink 40—65 desetinų žiamės) ir taip-gi trobėšiai kožnoje ukėje atokiui stovi nuo vieni kitų, tankiai atskirti sodnais. Rijos paprastai stovi ant 100—200 žingsnių nuo kitų trobėsių. Todėl kilus gaisrui, beveik nėkadus daugiau negali sudegti kaip viena ukė; retkarčiais atsitinka, kad ukėje gaisrui kilus, daugiau nudegtu kaip 2 trobėsiu. Žinoma dar toli ne visi uktveriai ar randauninkai ukių turi savo trobėsius apsaugoję nuo ugnies, ir todėl ateitėje tos mažos apsergėjimo draugystės galės savo veiklumą pažymiai praplatinti.

Apart šitų savitarpinės pagelbos draugysčių tarp laukininkų operavoja dar „Vidziamio savitarpinio apsergėjimo draugystė", „Kuršo savitarpinio apsergėjimo gubernijos draugystė" ir „Kuršo gubernijos apsergėjimo draugystė". Pastaridvi draugysti vyriausybė įsteigė ir vyriausybė valdo, per ką draugystėms beveik jokių kaštų valdymo dėlei nepasidaro.

„Vidziamio savitarpinio apsergėjimo draugystėje" 1896 m. buvo iš viso 4485 kompleksai su 54,120 trobėsių apsergėti už 29,789,690 rublių. Kožnas trobėsis vidutiniškai buvo apsergėtas už 551 rublių. Kuštinamas turtas buvo apsergėtas už 5,781,751 rublių. Turtas draugystės tąmet išnešė 154,426 rubl. 21 kap. Prėmija ant apsergėtų kuštinamų ir nekuštinamų lobių išnešė 5 rubl. 18 kap. už apsergėtą tukstantį. Taip-gi seniaus prėmijos laikėsi ant tos pačios augštumos.

„Kuršo savitarpinio apsergėjimo gubernijos draugystė", kurioje visi burų trobėšiai, jeigu jie kitur nėra apsergėti, turi būti apsergėti, 1889 m. anot „Spravočnaja knyga Kurl. gub. 1896 m.", kurią išleidė Kuršo Statistikos Komitetas, turėjo apsergėjusi iš viso 47,435 trobėsių už 2,584,260 rublių, vidutiniškai po 60 rublių už kožną trobėsį. Po normališkos taksacijos buvo apsergėta 19,186 trobėsių, kožnas už 25 rublius vidutiniškai, ir 18,249 trobėsių po įpatingos taksacijos už 115 rubl. vidutiniškai kožnas. Dėl paaiškinimo reikia čion pasakyti, kad trobėšiai yra priimami į tą draugystę dėl apsergėjimo pagal normališką, dėl kožnos katėgorijos trobėsių (klėtys, namai, rijos ir t.t.) paskirtą vertę, be jokios įpatingos taksacijos. Įpatinga taksacija daroma yra tikrai ant įpataus reikalavimo, jeigu kas, paveizdos dėlei, norėtu savo trobėsius ant augštesnės apsergėti sumos, negu pavelyja normališkoji taksacija. — 1893 m. pagal normališkoją taksaciją buvo apsergėta 16,181 trobėsių, vidutiniškai po 26 rublius kožnas, ir po įpatingos taksacijos 26,975 trobėsių po 143 rublių vidutiniškai kožnas. Tąmet valdzia draugystės buvo priversta dėl

(Toliaus bus.)

Susirinkimas.

„Tėvynės Mylėtojų Draug.“ kuopos bus nedėlioje 8 d. Balandžio 1900 m. antroji valanda po pietų, po num. 73 Grand str. Brooklyn, N. Y., ant kurio visus lietuvius ir lietuves širdingai užkviečiame.

Kuopos rasztininkas.

Scranton'e, Pa. kuopa T. M. D. laikys susirinkimą nedėlioje 8 d. Balandžio 1900 m. Leonardo svetainėje po num. 111 N. Main str. Providence, 6 valandai vakare, ant kurio užprasyme visus sąnarius bei lietuvius susirinktie.

Komitetas.

Kankintinių**Komitetas.**

Sziuomi užbaigiamie talpiniamą į „Vienybę“ balsų ant kankintinių komiteto. Pagal perstatymą kandidatų ir už juos balsavusių, per „Lietuvą“ ir „Vienybę“ (apart Philadelphia lietuvių ant p. Stagaro balsavusių), yra vienbalsiai iszrinktais:

Prezidentu—Dr. J. Szliupas, 421 Penn Ave. Scranton, Pa.
Sekretorium—p. Szernas,
„Lietuvos“ redaktorius
Sub-Sta. 60. Chicago, Ill.
Kasierium—A. Olszevskis,
„Lietuvos“ iszleistojas
Sub-Sta. 60. Chicago, Ill.

Pajieszkojimai.

Andriaus ir Viktoro Vaivonių, paeinanczių isz Kauno gubernija gyveno Londone (Anglijai) paskui atvaziavo į Lowell, Mass.

Jeigu kas apie juodu žino, arba jie patys teiksis duoti žinę ant szio adreso:

V. Valentukonis,
112 Sherman Str.
Wilkes-Barre, Pa.

**Antras metinis
Balius!**

Draugystė D. L. K. Gedemino kelia antrą metinį balių Subatoje 21 Balandžio 1900 m. sve-

taineje „CECILIA HALL“ (P. Schmidt, propr.) po num. 101 103 Grand str. BROOKLYN, N. Y. Balius prasidės 7 valanda vakare ir trauksis per visą naktį. Muzika bus lietuviszka po vadovyste dirigento p. Rinkevicziaus. Dėlto užprasyme vietinius, kaipo ir isz apielinkių, lietuvius ir lietuvaives pributi ant tojo gražaus pasilinksminimo.

Nuolankiai užpraszo

Komitetas.

Ten, kur jau visokies gyduolės nepagelbsti, „Inkarnis“ Pain Expeller Richter'io dar palengvina ir suteikia pagelbą. Jis yra virszintuju mokslo ir iszradimų szio laiko daktarų. Ant reumatizmo, neuralgijos ir tt. neturi gyduolės tam lygios. Prekė 25 ir 50 ct.

„Vienybes“ redakcijai

gaunamos szios naujos knygos.

Vilius Tell. Drama penkiūse aktūse, versta isz vokiskos kalbos per D. V. Kudirką -30
Laisvos Valandos. Eilės. Paraszė D. V. Kudirka -15
Pasakos. Pagal Krilovą paraszė Dr. V. Kudirka -10
Laima ir Planetos -25
Aidas Lietuvos darbininkų num. 3 ir 4 -15

Lietuvos Darbininkas num. 3 -20

Isz ko kyla melai -75

Ggvenimai Szventuju ant kožnos dienos 6-ta dalis -65

Vienakis. Apysaka isz gadyinės prancuzų revoliucijos—5

Ką turime veikti dėl mūsų iszganymo -5

Paveikslai. Paraszė Žemaitė. -15

Žmogus nepliuszkis -10

Lietuvių Prateiviai Mažojai Azijai -50

Imtynės varguolių su bagocziais -10

Rasztas Szventas arba Tamentamentas Naujo Įstatymo 75ct.

Kalendorijus 1900 metų -15

**„Varpas“
ir
„Ukininkas“**

Iszleidžiami Lietuvos apszvietunų kas mėnesis, ant metų kasztuoja po \$1.00. Užsiraszant tuodu laikraszczių, pinigų reikia siųsti ant szito adreso:
Herrn D. Saunius
in Rokaiten
per Neukirch, Ostpr.

Už 1 dol. 66 laksztus literatizsko turinio davė 1899 m. Tėvynės Sargas, V metai stovįs ant sargybos Lietuvių tautos: szviesos, tikybos ir kalbos. Adresas:

Jurgis Lapinas

Tilsit, Germany.

Ten pat gaunama

Zinyczia

Mokas už kiekvieną No. Tuodu laikraszczių spaudina nežinomus Vyskupo M. Valcziiausko rasztus.

ELASTIC GOODS AT HALF PRICE.
If you want us to make to your MEASURE and ORDER ELASTIC GOODS for the RELIEF AND CURE OF VARICOSE VEINS, WEAK, SWOLLEN OR ULCERATED LIMBS, CORPULENCY, ABDOMINAL WEAKNESS OR TUMOR, state your height, weight and age, state number of inches around body or limb at each letter shown in cut and send to us with our SPECIAL PRICE. We will make the goods to order from the very finest fresh rubber elastic material, guarantee a perfect fit and if you do not find it perfectly satisfactory and equal to goods others get double the price for, return at our expense and we will refund your money.

OUR SPECIAL PRICE for all fine silk elastic thigh stocking, A to I, \$7.50; thigh leggings, C to I, \$6.00; thigh piece, G to I, \$3.50; knee stocking, A to G, \$5.00; knee leggings, C to G, \$4.00; knee cap, B to G, \$2.00; garter stocking, A to E, \$3.00; garter leggings, C to E, \$2.00; anklet, A to C, \$2.00; abdominal belt, K to M, \$10.00. COTTON ELASTIC GOODS, ONE-THIRD LESS. Special Covered Elastic Abdominal Supporter, made of soft lisle thread, interwoven with protected rubber thread, 8 inches wide, \$3.00; 10 inches, \$2.25; 12 inches, \$2.50. Write for Surgery Catalogue. SEARS, ROEBUCK & CO., (Inc.), CHICAGO, ILL.

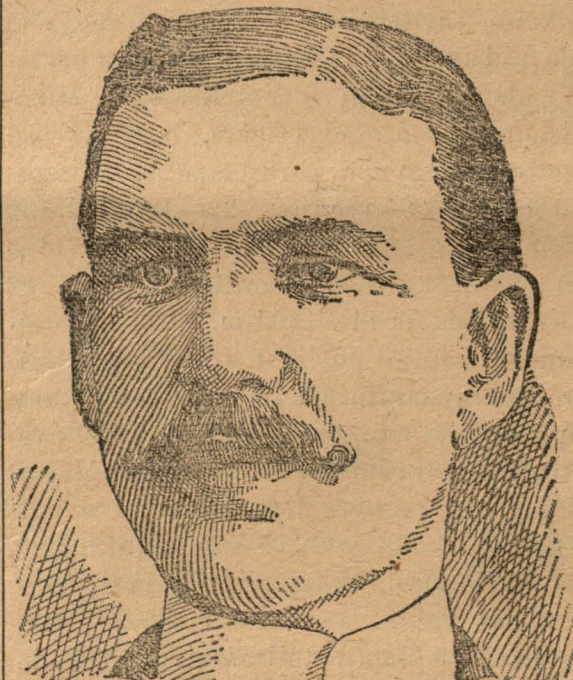

**ZINGEIDU IR AK'IVA
DĒL SVIETO.**

Tikrai pirmutinė vienatinė gydykla ant uželdinimo plaukų ant praplikusių galvų, slinkimą plaukų į trumpą laiką sudrutina yra duota užtikrinimas (gvarancije). Kožuas užsiganėdina, kur jau tukstancziam ypatų profesor. Brundza suteikė puikius szvelnius ir tankius plaukus, ką tai laimingi per laikraszczių ir laiszkus iszreiszkę szirdingai padėkavones. Vieta ofisu yra 145 GRAND ST. ir 996 BROADWAY, Brooklyn. Norinti gautie visą rodą su informacije per laiszkus adresavokit sziteip:

J. M. BRUNDA CO
Box 2361, NEW YORK, N.Y.

Vien del vyru.

Dovanai pakeli naujo iszradimo gyduolių prisiusime pacztu tik koris priduos savo adresą.
Kuris sugrazins sveikata trumpam laike.

A. C. Robinson M.D.

tuojans pertikrins kaip lengvai gali iszsigydyti savo silpnumus, jeigu vortosi tam tikslut atsakanczes gyduoles. Institutas neaprabėziuoje, bet kuris tik raezyje, aplaikys dovanai pakelį užpėcėtyta kad nebutų kokio apsirikimo prieszaj apgavystę. Raszyk tuojaus.

Dovanai prabos pakelis pasekingiausiu gyduolių bus prisiustas kožnam per pacztą, kuris paraszys į State Medical Institute. Tos gyduolės daugybei vyrų sugrazino sveikata, kurie per daugelį metų kentėjo proto ir kuno ligas paeinanczias nuo jaunystės, uz tad Institutas prizada kožnam kuris ateiszauks, prisiusat paklį dovanai.

Kožnas kuris jaucziasi ant lytiszko silpnumo paeinanczio nuo jaunystės, kuris silpnina spēkas iratmintį, sukelia dieglius strėnose arba nevaldymo lytiszku dalių gali sugrįžti į sveikata gydymaisis namie.

Tos gyduoles turi neapsakomą pasekmę nes jos atsiekia suiszkadytas vietas daduodamas drutybę kur labiausia reikalinga. Iszgydo kožną ligą iszvarinėje visokius nesmagumus isisenėjusius nuo kelių metų per nenaturaliszką pasiėlgimą iszgydo kiekvienam atsitikime. Dasiznok State Medical Institute, 520 Elektron Building Ft. Wayne, Ind., o apturėsi trumpam laike pakelį gyduolių dovanai. Institutas nori pagelbėti daugybei tokių vyrų, kurie negali apfėst savo namus ir nusiduotį gydinczies, tas dovanai prisiustas pakelis

**Broliai Varnagiriai
Liudvikas ir Adomas
Laiko didelia krautuvia**

visokių valgomų daigtų, kumpių, miltų, cukriaus, arbatos, kavos ir visko kas tikt užlaikyme gyvasties yra reikalinga.

Taipogi parsidūda czebatai, czeverykai, marszkiniai ir visoki kiti daiktai. Viskas pigiausia ir dideliu pasirinkime.

Laiko arklius dėl parsamdymo pasivažinėti, veža anglis į stubas, perkrausto naminius daiktos, laiko visokių paveikslų (abrozų), ražanczių, szkaplierių, kryželių, maszinukių gromatoms drukavoti, abrozus įdeda į puikius rėmus, deda langams stiklus ir t. t. Viską atlieka labai pigiai

(P. O. Box 213) 212 East Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Dr. Leonard Landes,

Lietuviszkas Doktoras.

134 E. 24 Ul. New York.
Garsingas gydytojas vyriszkių ir moteriszkių ligų. Mokinosi universitete New Yorke, praktikavo ligonbuciuose; Viedniuje, Berlyne, karaliszkoje mokykloje Londone, buvo perdėtinu mokslo Labanon, Ballevue, Port Graduale Hospital College ir t. t.

Uz tikrina iszgydyma

visų slaptų ir paprastų ligų, kaip tai: plauczių, kepenų, skaudėjimą vidurių, galvos, nepomietį, apalpimą, skaudulius, zaizdas, tynimą, moteriszkas ligas ir nevaisingumą. Gydymui nerviszkių ligų reikia naudoti elektrikinias prietaisias.

Ligas lytiszku daliu

iszgydysiu į keles dienas, taipogi ligas pilvo, uždegimą žarnų, iszdžiuvimą pieno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegių ir t. t. Iszgydymą užtikrinu kiekviename atsitikime. Chroniszkas ligas gydau pasekmingai, ir slėpemas ligas užlaikau slaptybėsje.

Dr. Leonard Landes.

134 E. 24th st., Cor. Lexington Ave.
Offiso valandos: nu 9 ryto, iki 1 po piet. nu 5 po piet iki 8 vakaro
Nedėliomis: nu 8 iki 10½ val. ryto; nu 2 iki 4 val. po piet.

Rodos per gromatas dykai.

Uzpraszydami gydyklas prisiuski- te \$1.00.
Jeigu sergi, tai paraszyk kiek turi metų, kiek sveri ir apraszyk savo ligą, o asz prisiusiu gydyklas kuriomis iszsigydysi.

D. L. & W. R. R.

Trukiai iszeina isz Plymouth'o:

Ant 7:10; 8:45; 10:10; 11:51 isz ryto į Scranton New York, Philadelphia, Binghampton, Elmira Buffalo, ir visų tarpinių stacijų bei į Vakarus.
Ant 7:24; 9:10; ir 11:5 isz ryto į Nanticoke Bloomsburg, Northumberland bei visų tarpinių stacijų ir susivienyjant dėl Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltimore, ir t. t.
Ant 2:25; 3:51; 5:00 ir 7:45 po pietų į Scranton New York, Buffalo, ir visų tarpinių stacijų.
Ant 2:52; ir 7:13 po pietų į Northumberland ir visų tarpinių stacijų susivienyjant del Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltimore ir t. t.
Tiketiai už pigiausę prekę į visas szalis, Szianrą - Pietus, Rytus ir Vakarus ir į minksztuju anglių apitelinkes. Pasiklauskite ant dypo Plymouth, Pa.

NAUDOKITES.

ISZ PUIKIAUSIOS ant svieto popieros dėl gromatu ratzymo su puikiausioms kvietkoms, apskaitymais ir pavincziavėnėms parsidūda po neiszpasakytai nžemintą prekę. Kas prisius 33c pacztinėms markėms gaus tuziną tų puikiausią ant visos pasaulės popierių su konvertais; kas prisius \$1.00 gaus 5 tuzinus. Kasztus prisiuntimo mes apmokame

Perkupeziams, agentams ir pedlioriams dūdame didelį pelną. Ant pareikalavimo iszs'nucziamę į visas dalis Amerikos

Uzsisteliūdami opieras ir prisiusdami ant jų pinngus visada uždekte szitokį adresą.
W. KUDARAUCKAS, & CO.,
Box 234 LAWRENCE, MASS.

Lietuviu užeiga.

Geriausę užeiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigų į visas dalis svieto. Pardūdu laivakortes ant visų linijų. Apart to dūdu kiekvienam prieteliszką rodą.

Todėl nepamirszkit jog mano HOTELIS po No 1837 Main Ave. Providence, SCRANTON, PA.
Petras Lipavyczia.

SEND 50 CENTS to us with this ad. and we will send you our celebrated LA BERTA GUITAR by express, C. O. D., subject to examination. It is a Genuine La Berta American made instrument of great beauty, perfect rosewood finish, very highly polished. Handsomely inlaid around sound hole and inlaid stripe in back, celluloid bound top edge. Fingerboard accurately fretted with raised frets, inlaid pearl position dots, American made patent head, and finest nickel plated tailpiece. A REGULAR \$5.00 GUITAR, powerful and sweet toned, furnished complete with an extra set of best quality steel strings and a valuable instruction book which teaches anyone how to play.

EXAMINE THE GUITAR at your express office and if found exactly as represented and the greatest bargain you ever saw or heard of pay the express agent \$3.65 less 50c, or \$3.15 and express charges and the complete outfit is yours. Satisfaction guaranteed or money refunded in full.

SPECIAL PREMIUM OFFER. With every order accompanied by \$3.65 cash in full we will give a Lettered Fingerboard Chart. It is an accurate chart, having all notes, with sharps and flats in full view, and can be easily adjusted to any guitar without changing the instrument. With the use of the lettered fingerboard anyone can learn to play without the aid of a teacher. Write for free musical instrument and piano and organ catalogue. Everything at lowest wholesale prices. Address, **SEARS, ROEBUCK & CO., CHICAGO** (SEARS, ROEBUCK & CO. are thoroughly reliable. -Editor.)

STEBUKLAS!
Mr. A. Wilke, 93 Trumbull St. Cleveland, Ohio.
raezio: „Severos Balsamas dėl Plauczių padarę stebuklą mano szelmynoje. Mano augintinis sunus turėjo baisų kosulį ir po suvartojimo vienos plėczkės Severos Balsamo nuo Plauczių visizškai pasvelko.“
Geresnės gyduolės nuo kosulio, perszalimoir plauczių ligų geriausę

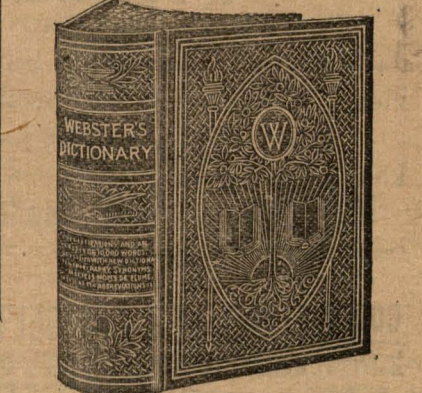
**SEVEROS
Balsamas det Plauczin.**
25 ir 50 Centu.

Greicziausę pagelba ir tikriausis iszgydymas nuo kaulų gelimo, Neuralgijos, Mngaros skaudėjimo ir supnimo, užtikrinancziai iszgydo vartojant geriausią szeimyniszką gyduolę
Severo's St. Gothard'o Alieju
PREKĖ 50 CENTŲ
W. F. SEVERA.
MANUFACTURING PHARMACIST.
CEDAR RAPIDS, IOWA.
Severos gydūlės yra gaunamos pas A. Groblevskį, 111 Main str. Plymouth, Pa.

Graicziausiai iszgydo visokias ligas
Dr. J. Szlupas
421 Penn. Ave.
Scranton, Pa.

An \$8.00 DICTIONARY for \$1.00

The New Werner Edition of Webster's Dictionary.....

Newly and magnificently illustrated. We offer you the best Dictionary ever put on the market at a low price. This new edition contains many special features such as dictionary of Synonyms and Antonyms, lexicon of foreign phrases, dictionary of abbreviations, colored plates, etc., etc. Remember this is not the cheap book but a beautifully printed edition on fine paper with thousands of valuable additions of aid to students and business men. If you desire this book, send us our special offer price, \$1.00, and we will send you this great dictionary, bound in cloth or send us \$2.00 and we will send the same book bound in full tan sheep, with a beautiful cover design. The handsomest low-priced Dictionary ever published. For every day use in the office, home, school and library this dictionary is absolutely unequalled. Forwarded on receipt of our special offer price, \$1.00 for cloth binding or \$2.00 for the full tan sheep. If it is not satisfactory, return it and we will refund your money. Write for our special illustrated catalogue, quoting the lowest prices on books, FREE. We can save you money. Address all orders to

THE WERNER COMPANY,
Publishers and Manufacturers. Akron, Ohio.
[The Werner Company is thoroughly reliable. -Editor.]

WM. N. REINOLDS, Jr.,
ADVOKATAS.
42 Welles Building,
Wilkes-Barre, Pa. Telephone 306
Skolina piningus.

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.
Mano Dirbtuve tapo Apdowanota
DWIEMS MEDALIAIS
ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiszką iszdėrbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreiksšti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszciaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdėrbimais igijau geriausę praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.